

DE KAPITEIN: „Mijn of torpedo” Tankschip „Den Haag” zonk na ontploffing.

DERTIEN MAN TE LONDEN,
nog 26 opvarenden vermist.

NADAT zes dagen niets vernomen was van het Nederlandsche tankschip „Den Haag” van de Standard American Petroleum Company, — op weg van New York naar Rotterdam — heeft Woensdagavond een Engels vrachtschip dertien leden van de bemanning, onder wie den kapitein, te Londen aan wal gebracht.

De ergste vrees van de directie van de N.V. Petroleum Industrie Mij. te 's-Gravenhage is bewaarheid geworden. Het schip, dat twaalf duizend ton petroleumproducten aan boord had, blijkt op 15 Februari des middags tegen kwart over een op honderd en vijftig mijl ten Noordwesten van Ouessant op een mijn geloopt en door een torpedo getroffen. Er deed zich midscheeps aan stuurboord een hevige ontploffing voor, waarna het schip is gezonken.

Van de drie sloepen, die onmiddellijk werden gestreken en waarin elk dertien man plaats namen, is er één na vijf en zeventig uur te hebben rondgezworven op zee door een Engelsch schip gezien en opgepikt. De beide andere sloepen worden nog vermist. De 26 vermisten zijn allen Nederlanders. Er bestaat nog hoop, dat zij de Franche kust bereikt hebben of door een Fransch schip zijn opgepikt.

Een reddingsboot van „Den Haag” is leeg aan de kust van Cornwall, nabij Kaap Lizard, aangespoeld. Het is echter lang niet zeker, dat deze boot een der drie gestreken sloepen is.

KAPITEIN Wijker deelde onzen Londenschen correspondent gisteravond in het Nederlandsche hotel „Bangor” te Londen mede, dat de „Den Haag” door een mijn of torpedo werd getroffen en dat het schip nog een halfuur drijvende bleef, waarna hij bevel gaf de drie sloepen te strijken. In elk der sloepen namen dertien personen plaats. Hij gaf voorts bevel, om zoo lang mogelijk in de nabijheid van het schip te blijven, aangezien hij van oordeel was, dat men de sloepen beter zou opmerken, indien zij bij het beter zichtbare wrak bleven.

Toen evenwel de „Den Haag” was gezonken, nadat het was gekapseisd, zette men koers naar de Franche kust. In elk geval werd getracht om den Noordoost te koersen, ten einde aldus of wel onder de kust, dan wel in de scheepvaartroute te komen.

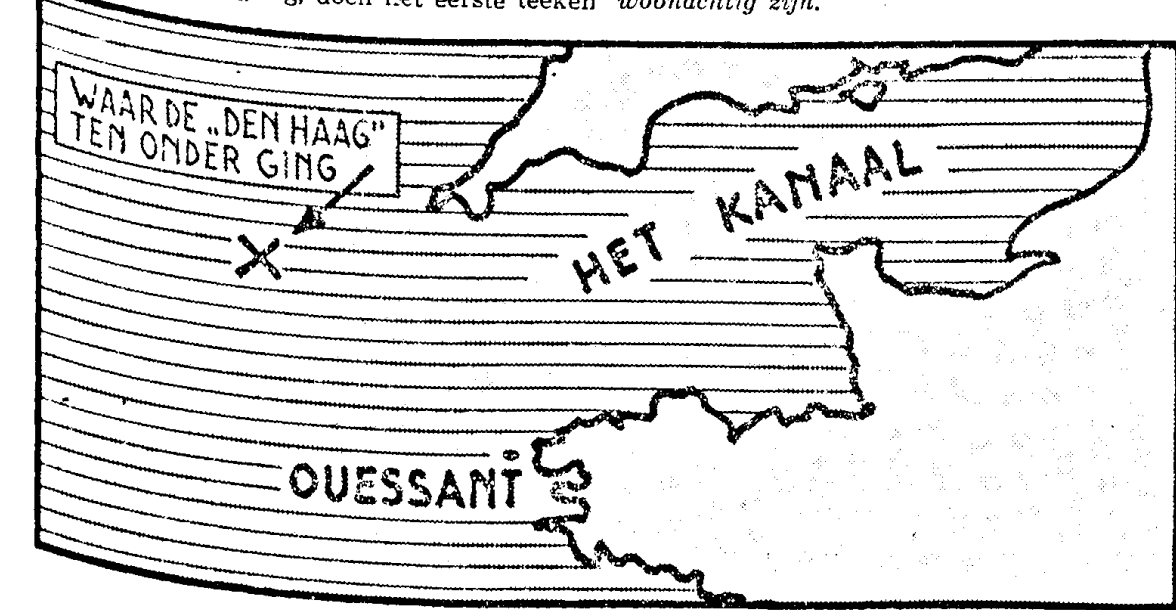
Noch kapitein Wijker noch de eerste machinist wist met eenige zekerheid te zeggen, wat de oorzaak van het ongeval was geweest, aangezien zij zich beiden op dat moment in de mess-ruim bevonden, om het middagmaal te gebruiken. Tegen den avond, aldus kapitein Wijker, werd het al ruwer en ruwer voor de sloepen.

Geen contact meer.

HET gevolg was, dat wij elkaar uit het oog verloren, terwijl, wat onze sloep betreft, zelfs de mast overboord werd geslagen, zoodat wij niet meer konden zwellen. Wij lieten ons toen maar drijven en eerst vier dagen later, op Zondag 18 Februari, te ongeveer 4 uur 's namiddags, werden wij opgemerkt door de „Glenorthy”, van de Blue Funnel-lijn, die ons naar Londen bracht. In totaal hadden wij ongeveer 75 uur in de open boot doorgebracht, alvorens we aan boord konden gaan van de „Glenorthy”.

De behandeling aan boord van dit schip was boven allen lof verheven. Wij zijn erg verheugd weer op den veiligen wal te zijn aangekomen.

De schipbreukelingen hadden niet veel geleden van het langdurig verblijf in de open boot. Slechts één hunner klaagde over maagpijn als reden van een ongeloopt koude, doch de overigen waren allen vroolijk en wel. Zij hadden aan boord van de „Glenorthy” kleeding ontvangen en een hunner prijkte in de uniform van officier van de Britsche koopvaardij. Een der geredden deelde ons nog mede, dat hij één dag voordat het ongeval gebeurde, een Fransch vliegtuig om de tankboot had zien cirkelen en toen de „Den Haag” getroffen werd, had hij zijn hoop gewestigd op de terugkomst van dit vliegtuig, doch het eerste teeken

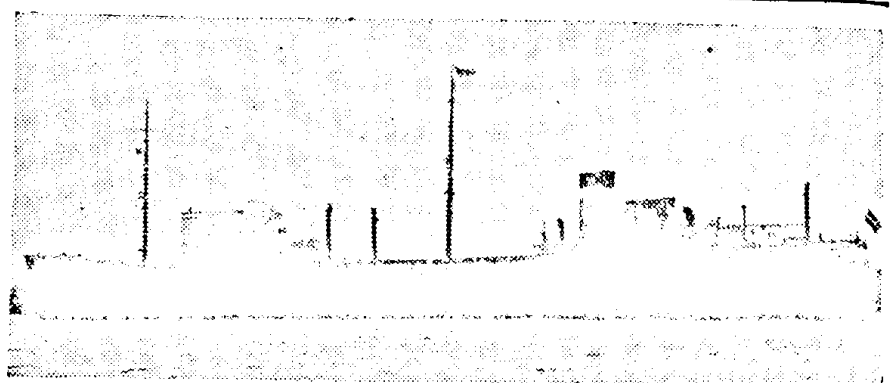

Treiler op een mijn.

IJMUIDEN, 21 Febr. — Hedenmiddag twaalf uur kreeg de directie van de Visscherij Maatschappij „Petten” langs radiografischen weg bericht, dat de stoomtreiler „Petten” YM. 49 op de Noordzee op 60 gr. NB. op een mijn is geloopt.

Het schip is zinkende. De bemanning blijkt te zijn gered door den IJmuider treiler „Vikingbank”, die tevens trachtte de „Petten” nog naar IJmuiden te slepen, als het schip blijft drijven.

De getroffen treiler is circa 250 ton groot, bemand met twaalf visschers en gebouwd in 1906. Het radiobERICHT werd door den schipper van de „Petten” uitgezonden via de radio der „Vikingbank”. De storing op de radio was zoo groot, dat het gesprek slechts ten deele was te verstaan. Het schip was voor twee derden bij anderen verzekerd.

Het motortankschip „Den Haag”.

De geredden.

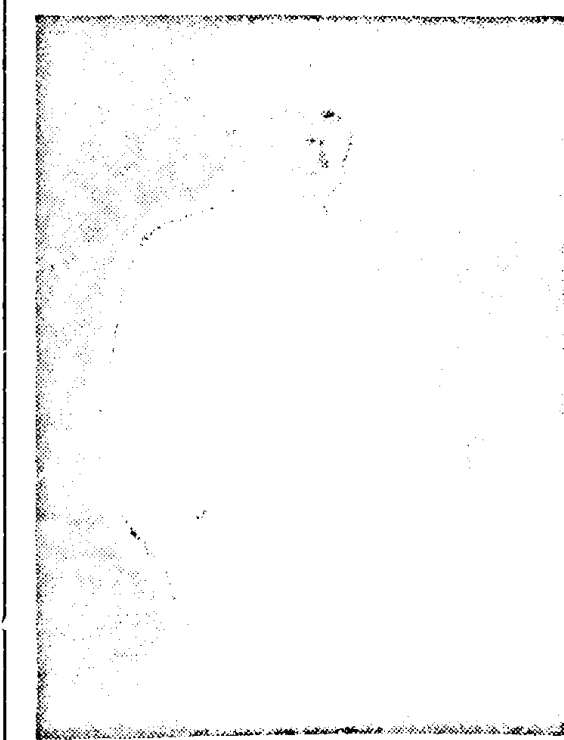
VAN de negen en dertig leden der bemanning bevinden zich thans de volgende dertien man in het Bangor Hotel te Londen:

de kapt. C. Wijker, S. F. Verbeek, eerste machinist, H. G. Schimmel, assistent-machinist J. A. Kuiper, hofmeester, W. Damen, bootsman en voorts N. v. d. Wagt, L. Bredius, J. v. d. Meer, A. Visser, H. Jonas, P. G. Zevenbergen, J. Vermeer en G. Assenberg.

van leven kwam eerst na 75 uur rondobberen in de sloep.

Het schip.

HET Nederlandsche tankschip „Den Haag” meet 8971 ton en had 11.800 ton petroleum, benzine en smeermolie aan boord. Het schip

Kapitein C. Wijker.

werd 20 Februari te Rotterdam verwacht. Op 15 Februari had de rederij voor het laatste contact met het schip, dat toen vierhonderd mijlen ten Westen van de Lizard was, een kaap op het Zuidelijke punt van Cornwall. De „Den Haag” werd in 1925 op de Germania Werf te Kiel gebouwd. De bemanning bestond uit 39 koppen, allen van Nederlandsche nationaliteit, die voor het meerendeel te Rotterdam woonachtig zijn.

„Tara” gezonken na explosie Bij de Westkust van Spanje.

GEHEELE BEMANNING GERED.

(Van onzen correspondent.)

ROTTERDAM, 21 Febr. — De directie van de Maatschappij „Vrachtvaart” te Rotterdam, heeft vanmorgen via de Franche radiostations een telegram ontvangen, dat het aan deze maatschappij toebehoorende 4760 bruto register ton metende s.s. „Tara”, dat met een lading graan voor de Nederlandsche regering op weg was van Zuid-Amerika naar Rotterdam, op 60 mijl ten Zuidwesten van Kaap Finisterre in zinken den toestand verkeert. Het schip zou door een explosie getroffen zijn.

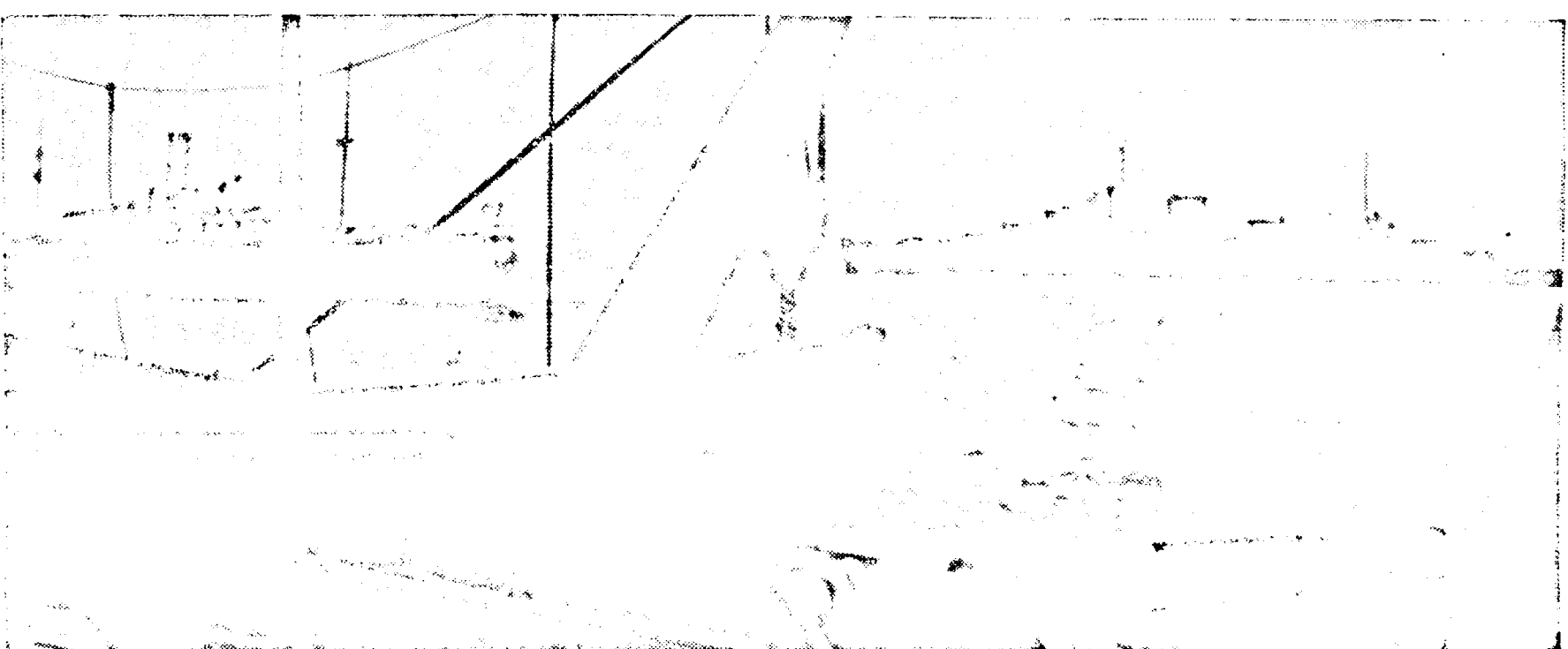
BIJ de N.V. Maatschappij Vrachtvaart is bericht binnengekomen, dat alle opvarenden van het s.s. „Tara”, dat zestig mijl ten Zuidwesten van Finisterre is vergaan, zijn gered.

De „Tara” is ondergegaan in een deel van den Atlantischen Oceaan waar sedert het uitbreken van den oorlog haast permanent Duitsche onderzeeboten hebben geoperieerd. Zondag jl. nog hebben Franche oorlogsbodems als zoovele malen in de nabijheid van Finisterre jacht op een duikboot gemaakt, en het is ook hier dat, naar mededeelingen van de zijde der Franche marine, minstens twee of drie duikboten zijn vernietigd. De duikboten treden hier op in de groote scheepvaartroutes naar Lissabon en de Middellandsche Zee. Ook zijn zij hierheen vermoedelijk herhaaldelijk ter bescherming van onvluchtende Duitsche koopvaarders opgevaaren.

Engelschen houden Duitsch vrachtschip aan.

CAIRO, 21 Febr. — De Britsche marine te Alexandrië heeft een niet nader aangeduid Duitsch vrachtschip in beslag genomen. Het kwam uit Griekenland en voerde een neutrale vlag. — (United Press.)

Ondergang der „Adolph Woermann”

DIT is een oorlogsfoto. Het vastgelegde moment is even dramatisch als de gegevens er omtrent vaag zijn. Op een onbekend Engelsch vrachtschip is zij onlangs ergens langs de kust van Afrika genomen. Een anonieme Engelsche kruiser (rechts) heeft het Duitsche vrachtschip „Adolph Woermann” (links) aangehouden. De bemanning zette de kleppen open en verliet toen het schip. Nadat vastgesteld was, dat het wrak verlaten was en er niets meer aan te bergen viel, vuurde de kruiser er op tot het zonk, zoodat het geen belemmering meer kon vormen voor de scheepvaart.

Laatste Nieuws . . pag. 7

Bezoekt de Nationale
Ford-tentoonstelling „1940”
in de Apollolhal te Amsterdam van 21 t/m 25 Februari
Geopend van 10—22 uur • Toegang vrij
(Ingezonden Mededeeling)

VERGISSING VAN SOVJET-VLIEGERS?

Het regende bommen op Pajala.

KRACHTIG ZWEEDSCH PROTEST.

DE bevolking van het Noordzweedsche stadje Pajala, vlak onder de Finsche grens gelegen, beleefde gistermiddag omstreeks één uur opwindende oogenblikken, toen een aantal Russische vliegtuigen op groote hoogte boven de stad verscheen en een waren bommenregen deed neerdalen. Verschillende projectielen kwamen niet tot ontploffing, vele andere troffen geen doel.

Vooral op de kerk hadden de Russische vliegers het gemunt, doch het gebouw — hoewel de bommen aan alle kanten neerstortten — werd nauwelijks beschadigd. Wel werd het oude ziekenhuis getroffen. Tot groot geluk waren de patiënten kort geleden naar een nieuw gebouw overgebracht.

Het bombardement heeft dan ook, voor zoover tot dusverre bekend, geen slachtoffers geëischt. Men schrijft het optreden van de Sovjet-piloten aan een vergissing toe, maar niettemin heeft het incident overal een diepen indruk gemaakt. De Zweedsche gezant te Moskou, die eerst dezer dagen arriveerde, heeft onmiddellijk opdracht gekregen bij het Kremlin een krachtig protest te doen hooren.

Uit Haparanda wordt ons gemeld: In geheel Noord-Zweden heeft het Russische bombardement op het Zweedsche stadje Pajala zeer groot opzien en diepe ontsteltenis verwekt. Een vreedzaam Zweedsch stadje van ruim 4800 inwoners, is plotseling in het brandpunt van de geheele Zweedsche belangstelling komen te staan, ofschoon men gisteravond aannam, dat de Sovjet-vliegers niet opzettelijk hun bommen op het stadje wierpen. Anderzijds voegt men hieraan toe, dat de Zweedsch-Finsche grens juist op dit punt door de natuur buitengewoon duidelijk afgebakend wordt door de Torne Elf. Pajala ligt slechts zeven kilometer van de Finsche grens verwijderd. De bevolking bestaat voor 92 p.c. uit Zweden van Finsche afkomst.

Overigens heeft de bevolking tegenover de opwindende gebeurtenissen van Woensdag een onverstoorebare kalmte aan den dag gelegd. Geen oogenblik was er sprake van een paniekstemming.

Om één uur gistermiddag ongeveer zagen de bewoners zeven Russische bombardementsvliegtuigen, die de stad naderden. De vliegtuigen bevonden zich op zeer groote hoogte, naar schatting tusschen de drie- à vierduizend meter. Toen de vliegers zich boven het centrum van de stad bevonden, werden de eerste bommen omlaaggeworpen. Het schijnt, dat de vliegers vooral hun belangstelling op de stadskerk gericht hadden. Rondom dit gebouw zijn nl. meer dan twintig explosieve bommen terechtgekomen. De kerk werd hierbij echter slechts licht beschadigd.

(Zie verder Laatste Nieuws).

O.W.-BELASTING.

Ontwerp onderweg.

De Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer betreffende het wetsontwerp tot instelling van een Leeningfonds, deelt de minister o.m. mede, dat het ontwerp tot heffing van een oorlogswinstbelasting reeds sinds eenigen tijd het departement van Financiën heeft verlaten.

Een Britsch eskader kruist bij Petsamo.

BERGEN, 21 Febr. — Gemeld wordt, dat een Britsch eskader — het aantal schepen is niet bekend — ten Noorden van Noorwegen nabij Petsamo kruist.

United Press meldt verder, dat waarnemers op de Noorsche kust schepen van verschillende nationaliteit hebben gezien. Men was niet in staat de identiteit vast te stellen. Van gevechtshandelingen wordt geen gewag gemaakt. Men verkeert in het onzekere omtrent het doel der aanwezigheid van de Britsche oorlogsschepen.

Er zijn twee lezingen: de Britten maken jacht op nieuwe Duitsche schepen en willen de ijzerertsverscheppingen uit Narvik blokkeren of zij beoogen een actie bij Petsamo.

LONDEN ZWIJGT.

UIT Londen meldt Havas, dat het onmogelijk is in gezaghebbende kringen aldaar een bevestiging of tegenspraak van de uit Italiaansche bron afkomstige berichten te verkrijgen, volgens welke een kruiser en verschillende eenheden zich ter hoogte van Petsamo bevinden.

In het algemeen gaan de commentaren in Britsche marinekringen niet verder dan te constateren, dat, indien Britsche oorlogsschepen zich thans bij Petsamo bevinden, hun aanwezigheid daar aldus verklaard zou kunnen worden, dat zij op patrouille zijn voor de contrabandecontrole in volle zee. De schepen zouden dus tot taak hebben, daar zoowel als elders, schepen aan te houden, die op volle zee varende ladingen vervoeren, welke onder de controle van de geallieerden vallen.

Koude ochtend.

DE verwachting van 't K.N.M.I. te De Bilt luidt:

In den morgen nog temperatuur om het vriespunt tot lichte vorst, overdag toenemende dooi. Gedeeltelijk bewolkt, later toenemende bewolking. Geen neerslag van betekenis. Meest matige wind uit Zuidelijke richtingen.

Overzicht: Het continentale gebied van hoogen luchtdruk trekt zich geheel naar Zuidoost-Europa terug. Gisteravond breidde het zich snel over Italië en het Westelijke Middellandsche-Zeegebied uit. In de Baltische staten was de luchtdruk nog dalende, in Noorwegen altervege stijgende. De IJslanddepressie blijft stationair. Een storingsfront bevindt zich tusschen de Azoren en Portugal en naderde gisteravond de Portugesche kust.

DE LANGE REIS DER „ALTMARK“.

Op weg naar Rotterdam, toen de oorlog uitbrak.

DE KAPITEIN VOOR DE RADIO.

BERLIJN, 20 Febr. — De gezagvoerder van de „Altmark“ heeft hedenavond in een radio-verslag een uitvoerig relaas gegeven van de belevenissen van het schip tot aan den overval door den Engelschen torpedobootjager „Cossack“.

Het verslag was vooral in zooverre interessant, omdat daardoor nog talrijke onbekende bijzonderheden aan het licht werden gebracht. „Toen de oorlog uitbrak“, zoo vertelde de gezagvoerder, „bevond wij ons onderweg van de Golf van Mexico naar Rotterdam met een lading olie. Wij kregen het bevel de reis niet voort te zetten, maar de „Altmark“ als ravitailleringsschip ter beschikking te stellen van een Duitschen oorlogsbodem. In den loop van September kwam de „Altmark“ toen in contact met de Graf Spee, welken oorlogsbodem zij tijdens den geheelen duur van haar optreden in den Atlantischen Oceaan diende als ravitailleringsschip.

Toen de Engelschen, evenals in den vorigen oorlog, begonnen, benamingen van Duitse schepen, die zij kaapten, weg te halen, ja zelfs Duitschers van neutrale schepen haalden om ze te interneren“, zoo vertelde de kapitein, „kreeg de Graf Spee bevel op gelijke wijze op te treden tegenover Engelse bemanningen. De ruimen der „Altmark“ werden met stoffen en dikke tapijten, die van het tot zinken gebrachte Engelse stoomschip „Huntsman“ afkomstig waren, als woonruimte voor de gevangenen ingericht. Toen ik vernam, dat de „Graf Spee“ door haar bemanning tot zinken gebracht was, achtte ik het mijn taak mijn schip behouden naar huis te brengen. Op welke wijze dat gebeurde is, kan ik natuurlijk niet vertellen.“

Ik kan alleen zeggen, dat ik op 14 Februari bij de Hallen-vuurtoren in Noorsche wateren aankam en later een loods kreeg, om verder te varen door de scheren.

Te gelijk met dezen loods kwam een Noorsch marine-officier aan boord, die de verlangde inlichtingen kreeg en uitdrukkelijk verlof gaf tot varen in de territoriale Noorsche wateren. Op 16 Februari bevond het schip zich aan de Zuidnoorsche kust, ongeveer op 1.2 zeemijl uit de kust. Op dien dag verschenen drie Engelse verkenningsvliegtuigen. Hierin kan men reeds een eerste ernstige schending van de neutraliteit van Noorwegen zien.

De gezagvoerder gaf vervolgens een beschrijving van het binnendringen der Britische oorlogsschepen in Noorsche territoriale wateren en de eerste pogingen om de „Altmark“ met geweld te enteren. Hij kwam daarbij te spreken over de gebeurtenissen in den Jossing-fjord, en verhaalde, hoe de Engelschen de geheele bemanning van de „Altmark“ bijeen dreven en met pistolen in bedwang gehouden hadden, terwijl de Engelse gevangenen aan boord van den torpedobootjager „Cossack“ gebracht werden. „Ik zelf“, aldus de kapitein, „beleefde het, dat een zeer groot deel van deze gevangenen, met woorden van dank voor de goede behandeling afscheid nam van mij en den naast mij staanden officier, wiens speciale taak het geweest was, de gevangenen te bewaken en te verzorgen; zeer velen zochten ook voor zij het schip verlieten, den scheepsdokter op, om hem in het bijzonder dank te betuigen.“

„Voorts“, vertelde de gezagvoerder nog, „hoe de Engelschen blindelings op de Duitse matrozen hadden gevraagd, de verwondingen van de dooden hadden en door twee van 5 tot 6 C.M., zodat men mocht aannemen, aldus de kapitein, dat de Engelschen dummkogels gebruik hebben. — (D.N.B.)

Weer Duitse raider op den Oceaan?

ONBEVESTIGD BERICHT UIT MONTEVIDEO.

Duitse vrachtschepen maken zich geredde zee te kiezen.

EEN der beide vestzakslagschepen, de „Deutschland“ of de „Admiral Scheer“ zou zich in het Zuidelijk deel van den Atlantischen Oceaan bevinden. „El Pueblo“ te Montevideo zegt dit van gezaghebbende zijde te hebben vernomen. De taak van den oorlogsbodem zou zijn koopvaardijschepen aan te vallen.

Het blad verneemt verder, aldus meldt Reuter, dat het Duitse vrachtschip „Lahn“, dat 8498 ton meet, op zal treden als hulpschip. Het vaartuig is in November te Montevideo aangekomen om kolen te laden en daarna oogenschnijlijk naar Buenos Aires vertrokken.

In marinekringen te Londen, aldus United Press, heeft men geen bericht ontvangen over de aanwezigheid van een Duitschen raider in het Zuidelijk deel van den Atlantischen Oceaan. Evenmin weet men iets van scheepsongevallen, die daar onlangs gebeurd zijn. Wellicht is het bericht wel van Duitse zijde de wereld in gestuurd om er Britische oorlogsschepen heen te lokken.

Naar de „New York Times“ uit Mexico City verneemt, maken twee van de vier te Tampico liggende Duitse schepen zich gereed om de vaart naar Duitsland te wagen. Het ene is de „Idarwald“ (5033 ton), dat kolen laadt, en het andere, de „Phrygia“, neemt olie in.

Marine-experts te New York, aldus meldt Reuter, zijn van oordeel, dat de Duitse schepen geringe kans hebben om in den Atlantischen Oceaan over te komen. Men denkt, dat hun bedoeling eerder is internationale complicaties te veroorzaken door Britische oorlogsschepen te verleiden heen in de Amerikaanse veiligheidszone aan te vallen.

De „New York Times“ maakt nu ook melding van het Sovjet-vrachtschip „Kim“, dat koper en lood te Manzanillo (Mexico) aan het laden is voor Wladivostok. Waarschijnlijk zou de eindbestemming van de vracht Duitsland zijn.

Een duikboot-rapport.

BERLIJN, 21 Febr. — Het Duitse hoofd-kwartier meldt: Een van een langdurigen tocht teruggekeerde duikboot heeft gerapporteerd 27.795 bruto register-ton tot zinken te hebben gebracht. (D.N.B.)

„Alja“ op wrak gestooten en vergaan.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Volgens een uit Concarneau, gelegen ten Zuiden van Brest, ont-vangen telegram is het Iederlandsche kust-vaartuig „Alja“, dat op weg was van Spanje naar Nederland, op een wrak gestooten en nabij Glénan vergaan. Alle opvarenden zijn gered.

De „Alja“ was een motorkustvaartuig van 385 ton. Het schip was bemand met zeven personen. Kapitein is de heer W. Nooltge-dacht uit Groningen. Het vaartuig behoorde aan den reeder J. van Dijk te Groningen.

WEER NOORSCH SCHIP GETORPEDEERD.

Dertien man vermist.

LONDEN, 21 Febr. — Elf leden van de bemanning van een Noorsch stoomschip zijn, na vijf dagen in een open boot te hebben rondgedreven, aan de Iersche kust aan land gekomen. Hun schip, het 2476 ton metende „Steinstad“, uit Oslo, werd Don-derdag jongstleden ter hoogte van de Iersche Westkust getorpedeerd.

De overlevenden deelden mede, dat de „Steinstad“ Woensdag den geheelen dag door een Duitse duikboot was gevolgd. Donderdagmorgen kreeg de bemanning het bevel het schip te verlaten. Een reddingsboot met dertien opvarenden wordt vermist. Deze boot was door de andere sloep op steiptuip genomen, doch de sleepkabel brak en het contact ging verloren. De kapitein van de „Steinstad“ was reeds eerder overboord geslagen; hij is vermoedelijk verdronken.

De geredden waren volmaakt uitgeput twee hunner leden aan longontsteking. (United Press.)

DUITSCH TREILER OPGEBRACHT.

LONDEN, 21 Febr. — Een 288 ton metende Duitse treiler, welke vóór den oorlog onder den naam „Herrlichkeit“ in de vaart was, is vandaag een Schotsche haven binnengebracht. Het schip voer onder Britsch vlag.

Deze treiler kwam reeds voor op de gisteren door de Britsche admiraliteit gepubliceerde lijst van schepen, welke waren aangehouden of die zichzelf tot zinken hadden gebracht. De Duitse bemanning is geïnterneerd. (Reuter.)

„HOLLAND RIJMT OP FINLAND.“

Fransche lof voor ons leger.

(Van onzen correspondent.)

PARIS, 21 Febr. — De meeste Parijsche bladen en de Fransche radio vermelden de verklaring, die de commandant van het veldleger, generaal baron Van Voorst tot Voorst, tot de journalisten gesproken heeft bij de excursie van de Nederlandsche verdedigingswerken. „Paris Midi“ teekent hierbij aan, dat „terwijl sommige neutrale landen geen bewijs afleggen van buitensporigen moed — wat wel het minste is, wat men er van zeggen kan — men met genoeg kennis heeft van de energieke woorden van den bevelhebber van het Nederlandsche leger.“

Na een verklaring aangehaald te hebben, dat wij meesters zijn over het water en dat des-noods wegen, bruggen en spoorwegen opgebouwd zullen worden en dat Nederland vrij en onafhankelijk zal blijven, besluit „Paris Midi“ met een kort zinnetje, dat wel zeer vleidend voor ons is: „Holland rijmt op Finland“.

En Belgische lof.

BRUSSEL, 21 Febr. — Talrijke, zoowel Fransch- als Vlaamschtalige Belgische bladen wijden lange artikelen aan het Nederlandsche verdedigingsstelsel. Zij wijzen op de doeltreffende verdediging door strategische werken en door het inundatiegebied, dat voor een even-tueelen aanval een zeer moeilijk te overwin-nen obstakel vormt, en waarvan de uitge-strekteheid in staat stelt tot een beoordeelen van de inspanning van Nederland om de verdediging van zijn grondgebied te verzekeren. De bladen wijzen op de vastberadenheid en het vertrouwen, waarvan officieren en soldaten blijk geven. — (Belga.)

PYGMALION.

OVERDAG had „de Prinses“ in de etalage gestaan van het grootste Parijsche mode-huis, en heel wat Oh's en Ah's hadden opge-klonken uit de menigte, die vol bewondering was blijven staan om te kijken naar het gala-avondtoilet van de Prinses van Pigrielli, waar-mede het toch al zoo beroemde modehuis zijn naam eer aandeelde. Om zes uur was zij naar binnen gehaald en nu staarden haar glazen oogjes naar de leegte ruimte, waar de rijkere Parijsiennes van kleeding werden voorzien.

Suzette Armevin stapte uit de paskamer, waarin zij zich had verborgen, en ontdeed de pop van het laken, dat zij hem zelf om zes uur had omgedaan, om hem te beschermen tegen het stof.

Zij had zich laten insluiten, bereid om een nacht zuurverdiende slaap op te offeren voor de bevrediging van een haar vurigste wenschen.

Met koortsachtige bewegingen ontdeed zij de houten pop, en schopte haar meedogen-loos op zij. Met een paar haastige rukken had zij haar eigen japon van haar slanke, wege-vormde leden getrokken, weldra stond zij voor den grooten spiegel te draaien en naar haar eigen spiegelbeeld te lonken, zoals zij het haar klanten zoo vaak had zien doen.

„Hij zit me als gegoten!“ fluisterde ze ver-rukt.

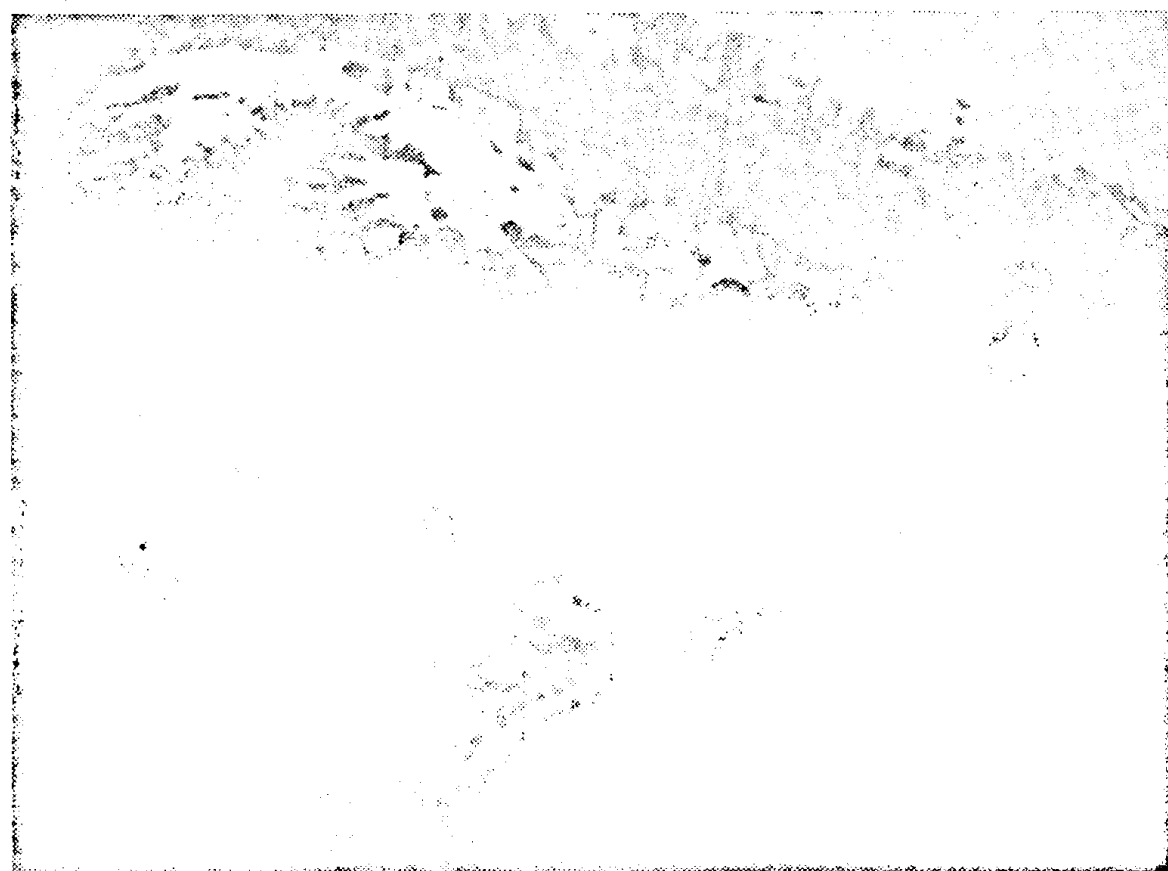
Inderdaad kwamen haar charme en bekoor-lijkheid veel beter uit in dit staatsiegevaad, maar ook dit laatste won aan kleur en aan-trekkelijkheid nu het gedrapeerd werd om een zoo heftig lijfje figuurtje.

„Wat een droom!“

Bedeelde ze de japon? Bedeelde zij zichzelf? We zijn in het midden „eel natuurlijk, dat een meisje van twintig jaar, dat in den spiegel kijkt, niet alleen haar japon bewondert!“

Zij verzonk in zoete dromen en lette niet op den tijd. Plotseling deed het geluid van nade-

Begravenis „Altmark“-slachtoffers.

Bij het graf van de Duitse matrozen, die bij het enter-gevecht op de „Altmark“ om het leven kwamen, heeft ook de Noorsche eskader-commandant Wiegers het woord gevoerd. Achter hem twee Duitse marine-officieren. (Eigen tele-foto).

Zestig communisten uit Fransche Kamer gezet.

PARIS, 20 Febr. — Met algemeene stem-men (492 in totaal), heeft de Fransche Kamer hedenmiddag het voorstel aangenomen, de communistische afgevaardigden, die niet met de derde internationale gebroken hebben, van het lidmaatschap der Kamer vervallen te verklaren. Door dit besluit zijn zestig com-munistische leden uit de Kamer gezet.

Thorez verliest Fransche nationaliteit.

PARIS, 20 Febr. — De gewezen leider van de Fransche communisten, Maurice Thorez, is van zijn Fransche nationaliteit vervallen ver-klard. Het betreffende decreet zal morgen-ochtend in de staatscourant verschijnen. (Havas.)

De schipper stopte, de granaat niet.

LONDEN, 21 Febr. — Een van den zeespie-gel ricocheerende ongevulde granaat, welke als waarschuwing voor een treiler bedoeld was, is op een fabriek in Leith terechtgekomen en heeft verwoesting aangericht. Een vrouw en een kind werden licht gewond.

De commandorende officier van een kust-batterij zag een treiler regelrecht op een mij-nenveld afvaren. Om den schipper te waar-schuwen voor dit gevaar, gaf de officier bevel een honderd ponds granaat voor den boeg van de boot af te vuren. Dit hielp inderdaad. De schipper begreep dit teeken en stopte.

De granaat echter niet. Deze ricocheerde, schoot over de daken van de huizen, drong door het dak van een fabriek en kwam ten slotte een huis binnen, waar twee kamers verwoest werden. Een vrouw werd hierbij gewond.

In een officieele verklaring wordt gezegd, dat het vlugge bevel van den officier zonder eenigen twijfel het leven van de bemanning van den treiler heeft gered.

Begrijpelijkverwilt veroorzaakte dit voorval veel consternatie in de buurt, waar de granaat is terecht gekomen. Men acht het een wonder, dat niemand door dit ongeluk is omgekomen.

GEKNOED MET LEVERANTIES?

ZANDVOORT, 21 Febr. — De recherche alhier heeft in samenwerking met de militaire politie een onderzoek ingesteld naar aanleiding van vermoede onregelmatigheden bij de distributie van levensmiddelen aan hier ter plaatse gelegerde militairen. Behalve eenige militaire koks was hierbij ook een inwoner van Zand-voort betrokken. Na verhoor zijn allen op vrije voeten gesteld. Er is proces-verbaal opgemaakt.

DE PRESIDENT NAAR THRACIË.

ISTANBOEL, 21 Febr. — Met de jongste door de Turksche regering genomen besluiten is Turkije in het middelpunt der belangstelling komen te staan, als een natie die jegens alle bedreigingen van haar integriteit op haar hoede is.

Volgens United Press komen er steeds meer aanwijzingen dat er nauwe samenwerking be-staat tusschen het geallieerde opperbevel in het nabije Oosten en het Turksche opperbevel. Uit betrouwbare diplomatieke bron wordt ver-nomen dat de basis voor deze samenwerking reeds is te beschouwen tot welke actie deze drie machten zullen overgaan onder de verschillende omstandigheden die zich kunnen voordoen.

De eerste daden van het Turksche kabinet op grond van de nieuwe volmachten zullen, naar United Press verneemt, van economischen aard zijn. Er heerscht in Turksche regerings-kringen geen vrees voor een onmiddellijk ge-vaar, maar men wil voorbereid zijn, zoodra zulk een gevaar mocht komen.

De regering zal allereerst haar aandacht wijden aan het concentreren en intensiveren der industrieën die voor de defensie werken. Daarna zal men de geheele natie op breeder basis op de omstandigheden der moderne oor-logvoering voorbereiden.

Door een ander heeft het bericht, dat de president binnenkort een tocht door het land zal ondernemen ternaauwrood de aandacht ge-trokken. Hij zou ook Thracië gaan bezoeken, wat op zichzelf veel betekenis is. In dat verband wijst men ook op de waarschuwing in het gezegde hebende blad „Tehrik Sabah“, dat Turkije onmiddellijk zal marcheren indien een Balkanmogelijkheid wordt aangevallen.

Turkije heeft geen reden, zoo wordt daar ver-klard, om een oorlog te voeren, maar als Duitschland op den Balkan aanvalt zal het ons aan de zijde der geallieerden zien, aangezien zulk een agressie ons direct bedreigt. Om den Balkan te overwinnen is het noodzakelijk tot Stamboul te komen. — (United Press.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

Turkije wachter van den Balkan.

DE PRESIDENT NAAR THRACIË. ISTANBOEL, 21 Febr. — Met de jongste door de Turksche regering genomen besluiten is Turkije in het middelpunt der belangstelling komen te staan, als een natie die jegens alle bedreigingen van haar integriteit op haar hoede is.

Volgens United Press komen er steeds meer aanwijzingen dat er nauwe samenwerking be-staat tusschen het geallieerde opperbevel in het nabije Oosten en het Turksche opperbevel. Uit betrouwbare diplomatieke bron wordt ver-nomen dat de basis voor deze samenwerking reeds is te beschouwen tot welke actie deze drie machten zullen overgaan onder de verschillende omstandigheden die zich kunnen voordoen.

De eerste daden van het Turksche kabinet op grond van de nieuwe volmachten zullen, naar United Press verneemt, van economischen aard zijn. Er heerscht in Turksche regerings-kringen geen vrees voor een onmiddellijk ge-vaar, maar men wil voorbereid zijn, zoodra zulk een gevaar mocht komen.

De regering zal allereerst haar aandacht wijden aan het concentreren en intensiveren der industrieën die voor de defensie werken. Daarna zal men de geheele natie op breeder basis op de omstandigheden der moderne oor-logvoering voorbereiden.

Door een ander heeft het bericht, dat de president binnenkort een tocht door het land zal ondernemen ternaauwrood de aandacht ge-trokken. Hij zou ook Thracië gaan bezoeken, wat op zichzelf veel betekenis is. In dat verband wijst men ook op de waarschuwing in het gezegde hebende blad „Tehrik Sabah“, dat Turkije onmiddellijk zal marcheren indien een Balkanmogelijkheid wordt aangevallen.

Turkije heeft geen reden, zoo wordt daar ver-klard, om een oorlog te voeren, maar als Duitschland op den Balkan aanvalt zal het ons aan de zijde der geallieerden zien, aangezien zulk een agressie ons direct bedreigt. Om den Balkan te overwinnen is het noodzakelijk tot Stamboul te komen. — (United Press.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

Brand in Amerikaansch circusgebouw.

ROCHESTER (Indiana), 21 Febr. — Hon-derden dieren, leeuwen, tijgers, luipaarden, apen, en zeehonden, zijn bij een grooten brand, die in de winterstallen van het hier gevestigde circus Cole Brothers was uitge-broken, in de vlammen omgekomen.

Ongeveer 350 andere dieren, welke zich in de stallen bevonden, onder wie 20 à 25 olifanten, wisten los te breken en draafden in het wilde weg de stad in. Het enorme, uit baksteen op-getrokken gebouw, waarin alle dieren van het circus, uitgezonderd een tiental kameelen, wa-ren ondergebracht, werd een prooi der vlam-men. De aangerichte schade wordt geraamd op 150.000 à 200.000 dollar.

Het circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

De circuspersoneel slaagde er nog in een driehonderd paarden, voor het meerendeel fraaie rijpaarden, los te maken en achter de losgebroke olifanten en kameelen renden zij de stad in. Tijdens het reddingswerk we-ken ook onopzettelijk het angstgeschreeuw der nlijpaard bevond.

De eigenaars van het circus verklaarden nog niet te kunnen zeggen, hoeveel dieren waren omgekomen. In hun radeloosheid trachtten verscheiden ontsnapt paarden en olifanten weer naar het brandende gebouw terug te ke-ren, doch zij konden door het circuspersoneel worden tegengehouden. — (A. N. P.)

„BLINDE“ BEDELAAR PLEEGDE OVERVAL.

Arrestatie te Arnhem.

(Van onzen correspondent.) ARNHEM, 21 Febr. — De Arnhemse po-litie heeft een der vermoedelijke daders ge-arresteerd van een diefstal met geweldpleging, die in October van het „orige jaar in een café te Arnhem is gepleegd.

Op een avond in October vervoegden zich twee of drie mannen — dat staat nog steeds niet vast — in een café aan de Pastoorstraat. De caféhoudster, een bejaarde weduwe, die den mannen vroeg, wat zij wenschten, kreeg als eenig antwoord een paar ferme tikken met een of ander hard voorwerp op het hoofd, waardoor zij een oogenblik versuft raakte. Van dat moment maakten de mannen gebruik om de lade achter het buffet te openen en een geldkistje met ongeveer honderd gulden te onttreuen, waarmede zij zich uit de voeten maakten.

Ofschoon de politie een uitgebreid onder-zoek instelde en een vermoeden had omtrent de daders van dezen overval, konden de man-nen niet opgespoord worden. Tot dat deze week een der daders zich in Arnhem vertoon-de. De recherche had hem dadelijk in het oog en arresteerde den man prompt. Het was een ongeveer veertigjarige man, zonder vaste woonplaats, die dikwijls in een logement te Arnhem vertoefde en als „blinde“ in de stad ventte.

Tijdens het eerste verhoor bleek, dat de man zijn blindheid simuleerde en maar al te goed kan zien. De „blinde“ ontkent tot nu toe aan den diefstal of de geweldpleging schuld te zijn, doch de politie is er van overtuigd, in hem een der daders gevonden te hebben.

Per radio-politiebericht is een verzoek tot opsporing van den tweeden vermoedelijken da-der gedaan, doch inmiddels is gebleken, dat deze man, de 42-jarige koopman J. R., uit an-de-re hoofde in een gevangenis verkeert. Het is nog niet zeker of er nog een derde man bij dezen diefstal betrokken is. Het onderzoek in dit zaak wordt voortgezet. Morgen zal de „blinde“ met de caféhoudster geconfronteerd worden.

HET RIJK BENADEELD?

Arrestaties te Haarlem.

NAAR wij vernemen, heeft de militaire po-litie, in samenwerking met de Haarl-em-sche recherche, dezer dagen een uitgebreid onderzoek ingesteld naar een aantal ernstige gevallen van onregelmatigheden, waarbij mi-litair ten nauwste zijn betrokken. Ten minste, twee sergeanten, doch zeer waarschijnlijk meer militairen, zijn ongeveer tien dagen geleden aangehouden en opgesloten, als verdacht van het aannemen van steekpenningen bij de schat-ting van gevorderde particuliere auto's.

Tot de arrestanten zou een beroepsseergeant met twintig dienstjaren behooren; een der an-deren is een sergeant-milicien. Men neemt aan, dat nog meer personen bij deze geschiedenis zijn betrokken. Het onderzoek wordt met kracht voortgezet.

Naar verluidt, hebben de betrokken mili-tairen bedragen van 25 gulden per auto aange-nomen, en het totale daarmee „verdiende“ geld is ongeveer 1000 gulden. Men kan slechts een schatting maken van het bedrag, waarvoor het rijk is benadeeld, doch als men de provisie op 10 pCt. stelt, dan is dat niet te hoog.

HET KASREGISTER IAG OP STRAAT.

HAARLEM, 21 Febr. — „Is dat kasregistrie-misschen van u?“

Ja, warendij! Waar heeft u dat gevonden? Dit vraaggesprek speelde zich af 's nachts om halféén. Een politie-agent had in de Plane-tenstraat een klein model kasregister „onbe-heerd“ op den openbaren weg gevonden. Geld was er niet in, maar wel een adres en daar de agent onraad vermoedde, belde hij na midder-nacht aan bij den bakker in de Van Wickevoort Crommelinstraat.

Spoedig bleek, dat inbrekers aan het werk waren geweest tijdens de afwezigheid van den bakker en diens vrouw. De kinderen waren tusschen 8 en 12 uur 's avonds wel thuis ge-weest, maar hadden niets van het ongewenschte bezoek gehoord. Er wordt tien gulden ver-mist. Het kasregister is door de politie in be-slag genomen.

HAARLEM, 21 Febr. — „Is dat kasregistrie-misschen van u?“

Ja, warendij! Waar heeft u dat gevonden? Dit vraaggesprek speelde zich af 's nachts om halféén. Een politie-agent had in de Plane-tenstraat een klein model kasregister „onbe-heerd“ op den openbaren weg gevonden. Geld was er niet in, maar wel een adres en daar de agent onraad vermoedde, belde hij na midder-nacht aan bij den bakker in de Van Wickevoort Crommelinstraat.

KAPITEIN EN STUURMAN VAN „ARENDSKERK” doen hun somber relaas.

„Als ik gewild had, had ik kunnen vluchten.”

Marconist seinde een paar punten op de noodinstallatie.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Op 15 Januari 1940 is het motorschip „Arendskerker” (7906 ton) getorpedeerd. Een van de vele. In de stille zaal van den Raad voor de Scheepvaart is dit geval behandeld: het geval van een schip, zonder contrabande aan boord, dat op weg van Antwerpen naar Zuid-Afrika ten onder ging. Drie getuigen waren opgeroepen: C. J. H. Wijker, gezagvoerder; J. H. Oosterhuis, eerste stuurman, en Th. P. van der Bergh, directeur van Radio Holland. Eergisteren heeft de Nederlandsche regering te Berlijn geprotesteerd over deze torpedeering.

Daar de marconist van de „Arendskerker” weer naar zee vertrokken is, wordt de directeur van de Radio-Holland als getuige gehoord. Er is een tekort aan marconisten, zegt professor Taverne, de voorzitter, en wij vinden geen reden om dezen marconist voor de behandeling van deze zaak terug te houden. Toch worden nog eerst de verklaringen van den marconist, den heer Van Saene, voorgelezen. Daaruit hooren wij dat de kapitein hem, toen de onderzeer verscheen, verbod te seinen.

De voorzitter, prof. Taverne: De Duitse commandant van de onderzeer heeft gezegd, dat er zich nu op, dat er wel uitgezonden is. Was het noodig de noodinstallatie nog aan te raken, om te proberen?

De heer Van der Bergh: Toen hij de menschen met zwemgordels aan zag, heeft hij eenige punten op de noodinstallatie gegeven, voor hij wist wat er aan de hand was. Het was een kleine installatie. Van de hoofdinstallatie heeft hij geen gebruik gemaakt. Achteraf is het wel te betreuren, dat de marconist de noodinstallatie heeft gebruikt, maar met zijn wetenschap van den toestand van het oogblik was het noodig, ja zelfs lofwaaardig.

Prof. Taverne: De Duitse duikbootkapitein heeft gezegd, dat door het seinen van den marconist de lampen van zijn ontvanger waren gesprongen. Kan dat?

De heer v. d. Bergh: Absoluut uitgesloten. Zelfs als de hoofdinstallatie was gebruikt, waren de lampen niet gesprongen. Prof. Taverne: Kon de Duitse duikbootkapitein uit het seinen van de punten aan een geheim sein denken?

De heer v. d. Bergh: Men zou alles kunnen afspreken. Doch dit is zuiver theoretisch. Het is niet ondenkbaar.

De waarnemend inspecteur-generaal: Met de korte stooten kan men toch nimmer peilen.

De heer v. d. Bergh: Daarvoor duurde het te kort.

Prof. Taverne: Waardoor kunnen de lampen springen?

De heer v. d. Bergh: Door inductie. Ik heb den marconist gevraagd: „Als je alles weten had, had je dan geseind?” Hij zei „nee”, want mijn instructies luiden niet te seinen, als er een onderzeer verscheen. Doch ik wist niet dat er een onderzeer was. Het geven van proefpunten was voor mij een reactie op de onrust op het schip.

KAPITEIN GEHOORD. Dan wordt de gezagvoerder, de heer Wijker gehoord.

Prof. Taverne: U was kapitein van de „Arendskerker”?

Kapitein: Jawel.

Als er alles opgezet wordt, vertelt de kapitein verder, kan de „Arendskerker” 21 mijl loopen. Ik had papieren over de lading. Zij zijn met den 1sten-stuurman naar de duikboot gegaan. Het waren documenten, afgestempeld door den Britschen consul in Antwerpen. Ik heb ze nooit teruggezien. Het schip is alleen en geheel in Antwerpen geladen met ijzer, cement, radiotoelen, lampen, aarde, prikkeldraad, nieuwe vaten, automobielen. Er is een copy van de documenten, waarin alles precies staat, op Buitenlandsche Zaken in Den Haag. De lading was circa 4000 ton. Gedeeltelijk moest die in Durban en voor de rest in Kaapstad gelost worden. In Kaapstad zouden wij regeeringsmaats krijgen voor retourvracht. Er waren twee passagiers aan boord, uit Kaapstad.

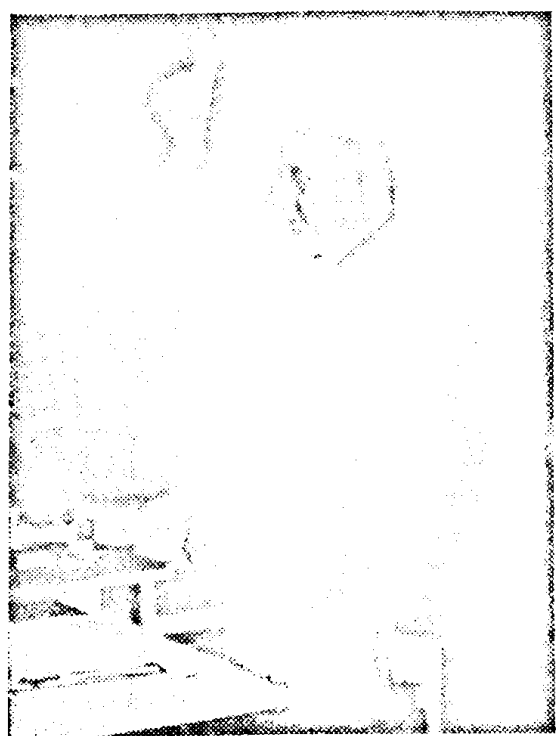
Prof. Taverne: Had u paravanen?

Kapitein: Neen. Er stonden twee man op uitkijken. Die vier sloepen gingen buitenboord. Het waren vier booten en een giek. In elke reddingsboot konden circa 45 man.

Het verhaal van de gebeurtenissen volgt op de brug. Toen ging hij, gekleed, wat rust nemen op een bank. De tweede- en derde-stuurman hadden de wacht. Om zes uur kwam de eerste-stuurman met den vierde-stuurman.

Om kwart over zeven hoorde ik schieten, een ploes. Ik vloog op en ging naar buiten. De zee was heil. De eerste-officier meende, dat er een zeevecht in de buurt was. Op hetzelfde oogenblik kwamen er granaten, die vlakbij ons neervielen. Daaruit begreep ik dat het voor ons was.

Toen heb ik de telegraaf op volle kracht achteruit gezet en drie korte stooten op de fluit gegeven. De duikboot bleef schieten, totdat hij

KAPITEIN WIJKE:
„Ik zweer...”

zag, dat ik bijdraaide. Ik zag den onderzeer recht achteruit: een torentje in zee.

Prof. Taverne: Wanneer bent u met de sirene begonnen?

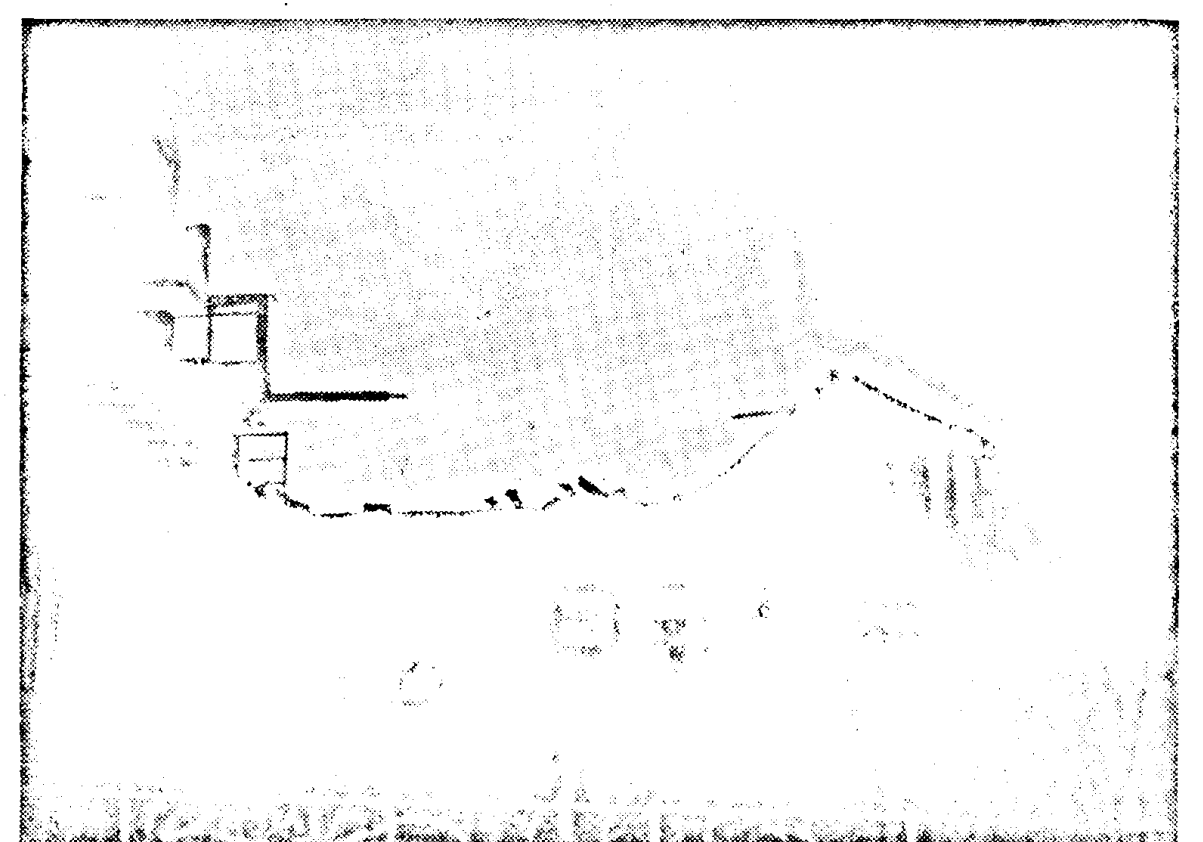
Kapitein: Direct; misshien heeft de duikboot het niet gehoord. De duikboot kwam toen dichterbij, met zijn daglampen seinende: „Zend boot en papieren.”

Prof. Taverne: Hij vroeg dus duidelijk om papieren.

Kapitein: Ja. Er is toen een sloep onder leiding van den eersten stuurman naar de duikboot gegaan. Hij bleef daar twintig minuten. Ik liet allen aantreden met zwemvesten. (Zie verder pagina 4, eerste kolom.)

Fabriekscomplex te Rotterdam door brand vernield.

Zware strijd tegen felle vuurzee.

(Van onzen correspondent.)
ROTTERDAM, 21 Febr. — Met vijftien stralen heeft de Rotterdamsche brandweer vanmorgen vroeg een urenlangen strijd geleverd tegen een zeer zwaren brand, welke omstreeks halfvier uitbrak in het omvangrijke, vier verdiepingen tellende gebouwencomplex van de fabriek van winkelbetimmeringen „Bij Sint Laurens” van den heer C. Breedveld.

Vier motorspuiten, een groot aantal slangen, wagens, een motorladder en eenige materieel-wagens waren op het alarm „grote brand” uitgerukt, doch in weerwil van alle krachtsinspanning kon men niet verhinderen, dat de fabriek geheel uitbrandde. Eerst om kwart over acht was men het vuur geheel meester en toen bleek, dat een groote verwoesting was aangericht. De schade, die zeer groot is doch nog niet precies kon worden vastgesteld, wordt door verzekering gedekt.

Om halfvier zag een nachtwaker, die in de Breede Rochussenstraat de ronde deed, achter de ramen van de eerste verdieping van de fabriek, waarin de ketel van de centrale verwarming is opgesteld, een felle vuurgloed. Hij waarschuwde een politieagent, die onmiddellijk de brandweer alarmeerde.

Toen deze agent terugkwam, sloegen de vlammen reeds uit de benedenverdieping. Met hard belien waarschuwde men den heer Breedveld met zijn echtgenote en dochter, zich bevindende in het huis op No. 107 B, dat evenals het daarnaast gelegen perceel op No. 107 C deel uitmaakt van het fabriekscomplex. In dit laatste huis woont de bejaarde heer H. Demers met twee oude dames. Er was voor de bewoners geen oogenblik te verliezen, want het vuur breidde zich met razende snelheid uit. Zij konden nog juist haastig enkele kledingstukken aanschuiven en werden daarna bij kennis ondergebracht. Even later sloegen de vlammen aan alle kanten uit en weldra bandte het vuur zich een weg door de heele fabriek, naar het drie etages tellende bijgebouw, dat omringd is door de tuinen aan de achterzijde van de Rochussenstraat.

De brand bleef zich uitermate fel ontwikkelen. Den bewoners van de omliggende huizen werd dan ook den raad gegeven hun woningen te verlaten. Een angstwekkende vuurgloed sloeg tegen den zwarten nachthemel tientalen meters hoog boven de fabriek uit. Op

Haagsche dame in haar woning overvallen.

Indringer gaf zich uit voor radiomonteur.

Met 13 gulden aan den haal.
(Van onzen correspondent.)

's-GRAVENHAGE, 21 Febr. — Een bewoonster van de Vermeerstraat is gistermorgen de dupe geworden van een brutalen indringer. Omstreeks halftien vervoegde zich aan haar woning een man, die voorgaf namens een radiodistributiebedrijf te komen, in verband met de vele klachten, welke waren geuit over storing van de radio-uitzendingen. Daarom was de man gekomen om een onderzoek 'ter plaatse in te stellen, zo zeide hij. De 54-jarige bewoonster, die alleen thuis was, dacht geen oogenblik, dat het een voorwendsel was om binnen te komen en liet den man een onderzoek instellen naar haar radio-apparaat.

Tervijl de bewoonster zelf in de keuken bezig was, liet zij den bezoeker zijn gang gaan. Nadat de man even bezig was geweest, kwam hij naar de keuken en stelde zich plotseling achter de bewoonster onder den uitroep: „Je geld, of je gaat er aan”. De dame schrok hevig en daar zij alleen thuis was, leek het haar niet raadzaam om hulp te roepen. Zij had circa f. 13.— in contanten bij zich en overhandigde dit den indringer, die zich overhaast uit de voeten maakte.

De bewoonster was zoo overstuur door den overval, dat zij de eerste oogenblikken geen kans zag naar haar bureu te snellen om hulp te vragen. Nadat zij eenigen tijd gezeten had, was zij in zoover opgeknapt, dat zij naar haar bureu kon gaan, wien zij het verhaal vertelde. Deze belden direct de politie op en weldra was de recherche ter plaatse. De indringer had echter alle gelegenheid gehad om de vlucht te nemen.

Daar de man vermoedelijk ook bij anderen zal trachten op deze wijze zijn slag te slaan, wordt het volgende signalement van den dader opgegeven: leeftijd circa 30 jaar, bleek gelaat, achterover gekanteld, opvallend licht blauwe oogen, gekleed in lange grijs overjas, bloothoofds. De politie verzocht, wanneer zich iemand aan een woning vervoegt onder het genoemde voorwendsel, direct den Centraalen Opsporingsdienst, Laan Copes 13, op de hoogte te brengen van gegevens omtrent den indringer.

„Liebesgaben” stroomen ons land uit.

Regering wil uitvoer beperken.

Elken dag duizenden pakketten.

NAAR wij vernemen, wordt door de daartoe bevoegde instanties sinds eenigen tijd overwogen, wijzigingen te brengen in de bepalingen, betreffende den uitvoer van z.g. „Liebesgaben” naar het buitenland. Deze wijzigingen zullen tot een beperking van dezen uitvoer leiden. Het verzenden van „Liebesgaben” naar particulieren in Duitsland heeft den laatste tijd zulk een omvang aangenomen, dat gesproken kan worden van een massavoorvoer van levensmiddelen.

Dagelijks worden duizenden pakketten met boter, kaas, gecondenseerde melk, worst, cacao, spek, reuzel, rijst, suiker, enz. door particulieren naar familieleden en kennissen in Duitsland verzonden. Voor het meerendeel geschiedt deze verzending door de particulieren zelf, doch er zijn in vrijwel alle groote plaatsen in ons land tal van winkels, die zich met de verzending belasten. Hier behoef men slechts de bestelling te doen van levensmiddelen tot een bepaald maximumgewicht, waarna de winkelier voor de verzending naar het buitenland zorgt.

Toen destijds de bepalingen betreffende de „Liebesgaben” werden gemaakt, ten einde particulieren in de gelegenheid te stellen hun familieleden en kennissen in het buitenland te helpen aan wat levensmiddelen, die hier te lande in overvloed zijn en elders moeilijk of niet verkrijgbaar zijn, kon men moeilijk vermoeden, dat de uitvoer van de toegestane artikelen zulk een grooten omvang zou aannemen.

Bij Koninklijk besluit van 28 Augustus 1939 werd bepaald, dat onder z.g. „Liebesgaben”, die mogen worden uitgevoerd, verstaan worden geschenken, waarvoor geadresseerde niets betaalt, bevattende boter en kaas in hoeveelheden van niet meer dan 5 kg per product, ongeacht de wijze, waarop de uitvoer geschiedt. Bij Koninklijk besluit van 29 December 1939 werd de geldigheidsduur van dezen maatregel verlengd tot 1 Januari 1941. Voorts werd bepaald, dat behalve de 5 kg boter en de 5 kg kaas in totaal 3 kg van de volgende goederen per pakket naar Duitsland mocht worden verzonden: gebrande koffie, verpakt en onverpakt (½ pond); suiker (1 pond); rijst (1 pond); cacao-poeder, chocolade, chocolade-producten (te zamen niet meer dan ½ pond); worst, vleesch in blik, spek, reuzel (te zamen niet meer dan 1 kg); gecondenseerde melk (1 kg); sla (1 flesch); harde zeep (3 stuks of het equivalent in vlokken of poeder-vorm); andere levensmiddelen, met uitzondering van thee (3 kg).

VELE KLEINTJES. HOEWEL één pakket dus betrekkelijk wel-hig levensmiddelen bevat, kan men ook hier zeggen, dat vele kleintjes een groote maken. Van verschillende zijden verzekerde men ons, dat wekelijks duizenden pakketten naar Nederland naar Duitsland en de bezette gebieden verzonden worden. De winkeliers hebben veelal groote plakkaats op hun ramen geplakt, waarop zij aankondigen, dat zij voor de verzending van pakketten zorg dragen. Men hoeft slechts te bestellen. Verzendkosten, adres en de hoeveelheid hoeft men slechts op te geven, de winkelier zorgt wel voor verzending, frankering en alles wat er bijhoort.

Er zijn zelfs winkeliers, die bepaalde standaardpakketten voor Liebesgaben hebben vastgesteld, b.v. pakket No. 1: kosten f.45 en bevattende twee pond boter, twee pond kaas en twee blikjes gecondenseerde melk; pakket No. 2: kosten f.53, bevattende twee pond boter, drie pond kaas en twee blikjes gecondenseerde melk.

(Ingezonden Mededeeling.)

MIJNHARDT'S
Laxeer
tabletten
werken zonder
kramp of pijn.
Doos 60 cent.

terrein verschenen. Wij zagen den wethouder voor de Financiën en Bedrijven, den heer A. B. de Zeeuw, de commissarissen van politie Dijkstra en Snippe en vele hoofdleiden van de brandweer. Talrijke bewoners van de omliggende flats, die door het lawaai toch niet slapen konden, bevonden zich op de balkons aan de achterzijde van hun woningen, vanwaar zij er getuige van waren, dat de heele fabriek met de bijgebouwen langzaam maar zeker te gronde ging.

Het daglicht was reeds lang aangebroken, toen het vuur nog met groote hevigheid voortwoedde en eerst om kwart over acht kon men zeggen, dat men den brand overwonnen had. Een klein gedeelte van het materiaal kon toen inrukken, maar nog den geheelen morgen moesten vele stralen in actie blijven om ook de laatste vlammen te dooven.

Van het hoofdgebouw waren de gevels blijven staan, doch daarachter was het een ruïne van balken, stangen en verworpen machines. Een brandweerlieden kregen lichte verwondingen, meest ten gevolge van neervallend glas.

Mevr. Miki maakt Alpo

TOKIO, 20 Febr. — Een vindingrijke Japansche huisvrouw van 62 jaar — ze heet Motoko Miki en is de vrouw van den heer Sjoboeva — heeft een geurig en smaakvol brouwsel uitgevonden, dat, naar Domei verklaart, den geur van koffie heeft en heel lekker, als ware mokka, smaakt en toch niet de nachtrust stoort. Dit brouwsel heeft ze gemaakt uit gebakken bataten, maar haar recept is een geheim, dat ze niet prijsgeeft.

Deze nieuwe soort van Japansche koffie heeft den naam van „Alpo” gekregen en schijnt in Oost-Azië al zooveel opgang gemaakt te hebben, dat mevrouw Miki een fabriek heeft kunnen openen die, naar men verwacht, circa 1000 pond van dit product per dag zal produceren.

Japan tracht ook Amerika daarvoor te interesseren en reeds zijn voor de korte golfzenders van Tokio de heestelijkheid van dit product voor de Amerikaanse luisteraars bezongen. Maar over het recept is niets verteld, zoodat de Amerikanen het maar in Tokio moeten bestellen.

Immiddels waren vele autoriteiten op het

melk; pakket No. 3: kosten f.60, twee pond boter, twee pond kaas, twee blikjes gecondenseerde melk en vijftien eieren. Weer andere zaken hebben duurdere pakketten van tien tot twaalf gulden en hooger, waarin weer andere artikelen, zoals worst, vleesch in blik, cacao enz. gezonden worden.

Allerlei misbruiken zijn ingeslopen om de door den Nederlandschen Staat gestelde bepalingen te ontduiken. Zoo overtreedt men bijvoorbeeld de vastgestelde maximumhoeveelheid door van verschillende adressen pakketten aan één en denzelfden persoon te sturen, waardoor men toch grotere hoeveelheden uitvoert dan de wet toelaat. Voorts vernemen wij, dat b.v. vele Duitse vluchtelingen, die naar Amerika geëmigreerd zijn, van daar geld naar Nederland overmaken, ten einde relaties in ons land in staat te stellen voor hun rekening „Liebesgaben” naar Duitsland te verzenden. Kortom, zóó groot zijn de hoeveelheden levensmiddelen die als Liebesgaben naar Duitsland worden uitgevoerd, dat men er paal en perk aan wil stellen. Vooral voor wat betreft levensmiddelen, die in ons eigen land een grooten afrek vinden of die b.v. uit Ned.-Indië naar Nederland moeten worden vervoerd. De gevaren, waaraan ook de Nederlandsche scheepvaart blootstaat, bemoeilijken den invoer van producten uit onze overzeesche gewesten naar het moederland. Ook in verband daarmee zal de regering zich waarschijnlijk gedwongen zien binnenkort beperkende bepalingen te maken, ten einde in deze moeilijke tijden eigen voorraden van bepaalde levensmiddelen niet snel te doen verminderen.

Rioolgas in Amsterdam-Noord.

In twee straten menschen onwel.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Vele bewoners van de Korenblomstraat en Pirolastraat over het IJ te Amsterdam, hebben een beweging nacht achter den rug. Laat in den avond constateerde men in niet minder dan twintig woningen rioolgas, waardoor reeds vele kinderen en ook oudere menschen onwel waren geworden.

Politie, de G.G.D., gasfabrieken en woningdienst troffen afdoende maatregelen, zoodat niemand ernstige gevolgen van de gasen heeft ondervonden.

De Korenblomstraat en de Pirolastraat loopen parallel en op de oneven nummers liggen de tuintjes achter de huizen tegen elkaar. Onder deze tuintjes loopt de riolering.

In den loop van den avond begonnen in de verschillende woningen kinderen te braken en over hoofdpijn te klagen. Vooral kinderen, die op den vloer hadden gespeeld, voelden zich erg onwel. Later op den avond klaagden ook ouderen over een onbehaglijk gevoel.

Enige hunner, die naar buiten gingen, waren, voelden zich in de frissche lucht dadelijk beter en knapten spoedig weer geheel op. Toen drong tot hen door, dat gas wel eens de oorzaak van de ziekteverschijnselen kon zijn.

Hoe zou het bij de bureu zijn? Weldra bleek, dat zich in de Korenblomstraat op de nummers 41 tot en met 51 hetzelfde te constateeren viel. In de Pirolastraat was in percelen van de nummers 45 tot en met 61 eveneens gas in de woningen gedrongen en daar waren verschillende bewoners, die zich ook erg onwel bevonden. De ontboden medicus, dr. Schut, wou onderzoek verscheidene patiënten en kwam al spoedig tot de overtuiging, dat koolmonoxyde de oorzaak der ziektegevallen moest zijn.

Politie gewaarschuwd.

Het politiebureau aan den Adelaarsweg werd gewaarschuwd, waar dadelijk de hulp van den G.G.D. werd ingeroepen. Een geneesheer van den dienst constateerde eveneens koolmonoxyde in de woningen.

Er werd in allerlei personeel van de gem. gasfabrieken ontboden, dat nergens een lek in de gasleidingen kon vinden.

Het was inmiddels reeds laat geworden, maar het onderzoek werd ijerig voortgezet. Ten slotte ontdekte men den oorsprong. Gassen

Electrificatie van de spoorwegen vertraagd.

UTRECHT, 21 Febr. — Naar wij vernemen, zijn de werkzaamheden aan de electricificatie van de lijn Arnhem-Nijmegen en Breukelen-Harmelen, ten gevolge van de strenge vorst in de afgelopen weken geruimen tijd belangrijk vertraagd.

In verband hiermede zal de ingebruikneming van de lijn Arnhem-Nijmegen niet eerder geschieden dan einde Maart, dus anderhalve maand later dan verwacht werd.

De inschakeling van de lijn Breukelen-Harmelen zal pas geschieden bij de invoering van den nieuwen zomerdienst, op 15 Mei a.s. Het staat thans vast, dat de huidige dienstregeling niet zal worden gewijzigd en gehandhaafd blijft tot de invoering van den zomerdienst op 15 Mei a.s.

Deze zomerdienst zal, vooral wat betreft de frequenties op de verschillende baanvakken, tal van verbeteringen bevatten. Ook ten opzichte van de tarieven zijn verschillende verbeteringen nog dit jaar te verwachten. Een uitzondering moet evenwel worden gemaakt ten aanzien van de doorvoering van het gezinstarief.

De ministerieele goedkeuring moet nog worden afgewacht. Bovendien zijn de vooruitzichten betreffende de doorvoering van dit tarief niet bijster gunstig. De gewijzigde tijdsomstandigheden schijnen een dergelijke ingrijpende tariefwijziging niet geheel te verantwoorden. Het is daarom niet onwaarschijnlijk, dat hier van zal moeten worden afgezien; wel wordt ernstig overwogen aan enkele partiele wijzigingen de voorkeur te geven.

GRINDELWALD-GLETSCHER
VERNIET HOTEL.

BERN, 21 Febr. — In den afgelopen nacht is het berghotel „Baere”, te Grindelwald, dat bij den ondersten Grindelwaldgletscher ligt en des winters gesloten is, door een lawine getroffen en voor een deel weggevaagd. De geheele inventaris van het hotel is verloren gegaan. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. — (D.N.B.)

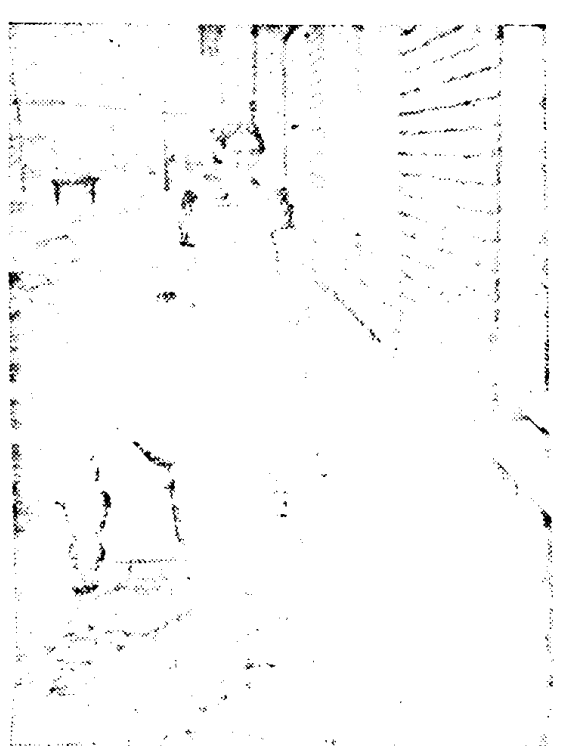
DE RADIO speelt een belangrijke rol in ons leven!

Wij willen ons allen 'n objectieve meening vormen omtrent 't wereldgebeuren. Daartoe dienen wij de belangrijke redevoeringen en de nieuwsberichten uit het buitenland te beluisteren. Het is dan echter noodig, dat wij minstens de drie moderne talen verstaan, terwijl elke taal méér onze horizon verruimt! Een Linguaphone cursus leert U door middel van de gramofon van de vreemde talen werkelijk verstaan. U huurt een cursus voor f.5.50 per maand.

AMSTERDAM, H.Z. Voorburgwal 114 A Tel. 51748
Den Haag: Lange Voorhout 23a, Telefoon 11.51.82
Rotterdam: Telefonische inlichtingen onder 40537

LINGUAPHONE

(Ingezonden Mededeeling) 9950

Een der huizen in de Pirolastraat in Amsterdam-Noord, waar ook rioolgas binnengedrongen was en een bewoonster en een bewoner zeer onwel geworden waren.

stegen op uit de riolering. De schuldige van al deze narigheid was dus de Ijswinter No. 1, want putten en riolen waren bevroren en verstopt geraakt. Ondertien de riolen speelde zich een verrottingsproces af en de gasen, die normaal worden weggevoerd door spoeling en luchtzuivering, zochten nu een uitweg door den tuinground. In deze tuinaarde voltrok zich weer een ander proces. Het rioolgas heeft nu bij de productie een naren reuk. Bij het omhoogtrekken door de aarde bleef het kwalijk reukende gas in den grond hangen, zoodat, toen het ten slotte door de naden van de vloeren in de woningen binnendrong, het vrijwel reukloos was geworden. Het is dus eigenlijk nog gevaarlijker dan lichtgas. De koolmonoxyde uit rioolgas is zwaarder dan lucht en blijft in een koud vertrek lang hangen.

Daar het gas zich in geringe hoeveelheden in de woningen bevond, waren de gevolgen nog niet ernstig. Hoewel toch reeds, als gezegd, vele personen vergiftigingsverschijnselen vertoonden.

De kinderen uit de woningen, waar nog eenig gevaar dreigde, werden allen in de buurt ondergebracht. Zoo zag men laat in den nacht nog moeders met warm ingepakte kinderen door de straten loopen om een veiliger plaats op te zoeken. De ouders gingen naar bed met de ramen open. Mannen hielden om beurten de wacht, deden de ronde en keken scherp uit of overal de zaak nog in orde was en de menschen het met een open raam konden uithouden. Er zal wel niemand in de betreffende woningen geweest zijn, die zijn hoofd rustig heeft neergelegd.

De Woningdienst heeft de noodige maatregelen getroffen. Van het vroege morgen uur af was men heden bezig met het bewerken van de bevroren riolen en putten, waardoor het gas dan weer normaal kan wegstroomen. Men hoopte in den loop van den dag het euvel geheel onder de knie te hebben.

Twaalfde arrestant.

Bij uniformen-bedrog.

DE Centrale Recherche te Amsterdam heeft gisteren wederom een man gearresteerd, die er van wordt verdacht, betrokken te zijn bij het bedrog met uniformkleding. Deze is thans de twaalfde arrestant.

De man was loopknecht voor eenige confectionnairs en zou van een van hen een partij verduisterde watten hebben gekocht.

Hoewel de aangehouden ontkende, heeft de politie toch redenen aanwezig geacht om hem voorloopig in arrest te stellen, in afwachting van het verdere verloop der zaak.

Vanmiddag heeft de rechtbank in raadkamer beslist, dat van de acht in eerste instantie voor den officier van Justitie geleide verdachten, twee op vrije voeten zullen worden gesteld.

Deze twee zijn de opkopers R. en D., die van helling werden verdacht.

Omtrent de zes andere verdachten, die in het Huis van Bewaring zitten, heeft de rechtbank beslist, dat zij voorloopig in voorlopige hechtenis blijven.

Over de gevangenhouding van de verdachten, die gisteren voor den officier van Justitie geleid werden, zal de rechtbank Maandag een beslissing nemen.

EERSTE KAMER.

RIJSPOLITIEK EN LANDBOUW.

Instemming met beleid van den minister.

(Van onze parlementaire redacteur.)
s-GRAVENHAGE, 21 Febr. — De Eerste Kamer heeft hedenochtend een aanvang gemaakt met de behandeling van de begrotingen van Economische Zaken en van het Landbouwverleend.

De eerste spreker, de heer De la Bella (s.d.) bracht hulde aan den minister, omdat Nederland er thans beter voorstaat dan in 1914. Hij stond vervolgens langdurig stil bij de economische politiek. Sprake was van de dr. Colijn ten bewijze van de meeningverschillen bij de rechtse partijen. Ordening mag geen doel zijn, doch is middel, ter bevordering van het algemeen belang. Het toekomstig welvaartsplan van ons volk staat op het spel.

Vervolgens sprak de socialistische woordvoerder over de rijspolitiek. De regering doet heel wat, doch zal de spiraalbeweging voortkomen kunnen worden? Het arbeidsduurwet dient in ieder geval zoo veel mogelijk vrij te blijven van verdere prijsstijging.

Zoals vroeger „aanpassing“ is thans „versobering“ voor sommigen een modewoord geworden. Bij versobering moet tevens prijsstijging voorkomen worden en dit kan alleen door de overheidsingrijpen. Zij, die versobering prediken, moeten niet daarbij in de eerste plaats denken aan verzet tegen het streven om het levenspeil der arbeiders zooveel mogelijk te handhaven. De koopkracht hier te lande is ernstig verminderd. Voor velen is echter geen sprake van vermeerdering van inkomsten. De regering moet dus ingrijpen eer het te laat is, door verlaging van heffingen en tarieven, door aantasten van reserves, met behulp zoo nodig van toeslagen enz. doorbreken de spiraalbeweging niet, dan zullen onvermijdelijk de loons- en streuvershoorzingen ook veel geld kosten, gezwegen nog van eigen aanschaffingen van het rijst tegen teer verhoogde prijzen. Wij moeten ons nu reeds voorbereiden op de liquidatie van den oorlog en het bevoorraden van het nieuwe evenwicht. Ook de anders stellingen prijs op behoud van hun beetje levensruimte.

Ordening.

Ten slotte beled spr. nog eens, hoe hij zijn hart erop heeft aan nieuwe organen met veronderstelde bevoegdheid ook op economisch terrein. De katholieken willen ook in deze richting gaan, doch men hoort er tegenwoordig niets meer over. Spr. zou gaarne eens vernemen hoe de minister van Economische Zaken over deze ordening denkt. De zaak is in hoge mate urgent! De bedrijfsleden moeten ook een taak krijgen op economisch gebied, waarom blijft de R. K. Staatspartij ten deze zwijgen? vroeg spr. kennelijk ongerust. Het economische leven moet gereorganiseerd worden, met medewerking van het bedrijfsleven, onder toezicht van de overheid.

De heer Van Rappard (lib.) sloeg aan het dichten om den minister geluk te wenschen met zijn herstel, want ischias moet slecht van pas, zeker voor een minister in dezen tijd. Spr. kon nu al niet meer de rede houden, welke hij had voorbereid voor 6 Januari, en de behandeling van deze begrotingen moest worden uitgesteld. s-ministers ziekte.

Een onverweldde wensche blijft een afzonderlijk departement van Landbouw, daarvoor is de spreker nu eenmaal voorzitter van een der grootste agrarische organisaties. Een lange reeks cijfers demoteerde de volgens de toeruglopende opbrengsten der bedrijven, waarvan de moeilijke vaststelling van de richtprijzen aan de beurt was.

Kan eigenlijk de teeltregeling voor biggen en kalveren nog niet worden opgeheven? De minister heeft de zaak immers toch in de hand door de distributie en de veehouders. Spr. hoopt, dat althans een proef zal worden genomen, wederinvoering blijft altijd mogelijk. Van een scheurprijst voor grasland moest spr. niets hebben. Met nadruk vroeg hij invoering van boter in het leger, nu kan men in de cantines zelfs geen boter kopen! Bij het uit de markt nemen van blokkieren blijft nog al eens wat aan den strijkstok hangen.

Vervolgens bepleitte de heer Van Rappard een betere steunregeling voor tuinders en kleine bolleknijvers, om daarna te spreken over het vergoeden van inundatieschade. Er zijn menschen, die have en goed hebben moeten verlaten en nog altijd geen geld hebben gezien.

Na een pleidooi voor de wilde ganzen, kwam de heer Van Rappard te spreken over het denkbeeld van een landbouwaard, hetwelk hij verwerpt. Ten slotte schonk hij nog even aandacht aan de landbouwoordingen. Zeker in de ongewissen tijd moest hij hiervan niets hebben. Er zijn wel eenige maatregelen nodig, b.v. tegen overdracht van boerderijen aan buitenlanders e.d.

Na hem sprak de heer Hiemstra (s.d.) over het peil der agrarische bloeiing en was den minister erkentelijk, dat hij thans streeft naar een redelijke bloeiing voor de agrarische producenten en werkers. Een bijzondere plaats neemt de veehouderij en de tuinbouw in. Terugneming van de halvering van den kantoelag zou in ieder geval reeds wat helpen.

Zeer verheugd zou spr. zijn wanneer aan de weermacht boter zou kunnen worden verstrekt. Vervolgens deed hij een goed woord

(Ingezonden Mededeeling.)

Wie?

verstopping, overmatig vet wv doen verdwijnen en de schadelijke gevolgen aambeien, reumatiek, zenuwachtigheid wil voorkomen, die zuivere bloed en ingewanden met

Dr. Schieffer's Stofwisselingzout.
Het resultaat is verassend! Men bespeurt terstond den grooten dienst van de gezondheid, men gevoelt zich vrij en begerig. Flacon f 1.25. Dubbele flacon f 1.75 bij apothekers en veldkroegers.

(Adv.)

voor den tuinbouw. Scheuren van grasland is zeer belangrijk voor onze veevoedselpositie. Een onderzoek naar de hoeveelheid geschikte grond zou zeer belangrijk zijn. Maatregelen tot het tegengaan van pachtpachtdrijving zijn dringend geacht. De Pachtwet werkt in deze niet afdoende. Er zal een wetschetsing moeten komen, meende spr. en deze minister moet maar eens een goed woord doen bij zijn ambtgenoot van Justitie.

Ten slotte hield spr. zijn gebruikelijke pleidooi voor verbetering van de loonen der landarbeiders, om te eindigen met aan te dringen op instelling van een landbouwaard met het oog op de agrarische ordening met vestigings-eischen, vakkeuwaamheid enz.

De heer K. Olf (ch.) had, zeker in dezen tijd, geen behoefte aan een afzonderlijk departement van Landbouw. Over 's ministers beleid was hij tevreden, zij het nog niet geheel voldaan.

Evenals de heer Van Rappard was spr. tegen bevordering van het scheuren van grasland. Het vergroten van het suikerbieten-areaal moet niet beperkt blijven tot 1940. En is de garantieprijz niet te laag?

Crisisambtenaren.

De crisisambtenaren werken zeer hard en presteeren goed werk tegen veelal lage belooningen, vooral bij de provinciale organisaties. Veel is tot stand gebracht voor de verdere voedselvoorziening. Kan het overwerk, althans ten deele, nog betaald worden?

Ook spr. gewaagde van het leed der van huis en haard verdreven geïmigreerden en drong er op aan, dat de schadevergoedingen nu ook spoedig zullen worden uitbetaald.

Dezen minister is het wel toevertrouwd, den export te bevorderen waar en in de mate dat het maar mogelijk is. Doch in de laatste jaren hebben wel veel te veel fruitboomen te zijn aangeplant.

De verschillende teeltregelingen kunnen wij voorlopig nog niet missen, moge de Ned. groenten- en fruitcentrale echter ook meer acht slaan op uitgebrachte adviezen. Sur. hield een breedvoerig theoretisch betoog over het wezen en de wisselende aspecten van de economie en over de verschillen tusschen agrarische en industriële producten. Het groote probleem voor ons land is de beperkte hoeveelheid cultuurgrond. Wat de agrarische bevolkingsdichtheid betreft, staat Nederland bovenaan. Door onze exportnoodzaak zijn wij zeer kwetsbaar. De belangeninteressen nemen thans lang niet zoveel af als in 1914 en volgende jaren.

Hoe staat het met de resultaten der onderhandelings? Spr. was ernstig ongerust, vooral ook over de toekomst van onze boter op de Engelsche markt. Het zal noodig zijn, op de nationale markt meer plaats te maken voor de nationale voortbrengelsen. Men hoede zich dan echter ook voor de nederwaartsche spiraal, de gevaren van te sterke versobering zijn niet denkbeeldig. In ieder geval moet het leger nu boter gaan eten! Heeft het overleg met defensie reeds resultaten opgeleverd? Ook van kaas kan de weermacht veel meer betrekken. Wanneer wij niet meer kunnen exporteeren, moeten wij minder importeeren.

Spr. drong aan op krachtige bevordering van de aardappelvloekenindustrie.

Hierna kwam spr. tot de beloning van de agrarische productie, waaromtrent ook hij nog wel eenige wenschen had, zoo bijv. ten aanzien van den tuinbouwsteun, welke moet steeds beneden den kostprijs blijft. In den kop van Noord-Holland wordt zware armoede geleden. De provinciale voedselcommissarissen achte hij overbodig, hun werk kan zeer wel worden opgedragen aan de prov. landbouworganisaties.

Spr. waarschuwde tegen deelname van den varkens en kippenstapel, wanneer de voorraden veevoeder zouden terugloopen.

Ten slotte hoopte de heer Fleskens, dat de minister een einde zal maken aan het afschieten van uitgehoorde dieren, zooals wilde

Dapper Finland

Wij ontvingen ten bate van Finland per postwissel, per gem. giro en in contanten de navolgende giften:

R. de G. te A. f. 250; J. B. C. te A. f. 250; mej. C. de Sch. f. 250; G. M. O. te B. f. 160; mej. T. Z. te D. H. f. 250; J. C. v. D. Z. te D. H. f. 250; D. H. te K. f. 150; T. de B. f. 100; N. N. te B. f. 100; B. J. S. te D. f. 50; C. v. T. te K. a. d. R. f. 250; J. M. te A. f. 250.

H. M. DE KONINGIN KIJKT NAAR DE IJSBREKERS.

Bezoek aan de Betuwe.

(Van onze correspondent.)

NIJMEGEN, 21 Febr. — Hedenmiddag heeft H. M. de Koningin opnieuw een bezoek aan de Betuwe gebracht, te einde het werk gade te slaan van de ijsbrekers, die op de Waal aan den arbeid zijn. Met klein gevolg arriveerde H. M. te kwart over één per extra trein aan het station Kesteren. Met enkele auto's trok het gezelschap naar den Waal dijk bij Doodewaard, waar juist de ijsbrekers, met de „Siherius“ voorop, bezig waren tegen den grooten ijsdam in de Waal op te tornen. Met groot belangstelling sloeg H. M. het werk gade. Ook zonde de Vorstin veel belangstelling voor de buitengewoon grillige ijsformaties, die in de rivier en op den oever te zien zijn. In zeer laagwater tempo reden de auto's daarna van Doodewaard over de dijken naar Nijmegen, waarheen inmiddels de extra trein uit Kesteren was vertrokken.

INLIJVING DIENSTPLICHTIGEN VAN LICHTING 1940.

s-GRAVENHAGE, 21 Febr. — De regeringspersdienst meldt:

In de dagbladen is eenigen tijd geleden bekendgemaakt, dat het in het voornemen lag om in het tijdvak 15-24 April 1940 in te lijven de dienstplichtigen van de lichting 1940:

- a. het 1ste regiment huzaren (geen paardenopassers en -verzorgers);
- b. het 1ste, 2e, 3e en 4e regiment huzaren, voor zoover betreft de paardenverzorgers en opassers bij de koninklijke militaire academie of rijksschool.

Nader wordt thans medegedeeld, dat de inlijving van genoemde ploegen dienstplichtigen zal geschieden in het tijdvak 1-10 Mei 1940 (datum van inlijving 6 Mei 1940).

EEN GESCHIL TUSSCHEN ARTS EN BURGEMEESTER.

Luchtbeschermingswet overtreden?

OMMEN, 21 Febr. — Een geschil is alhier ontstaan tusschen den burgemeester en den leider van den geneeskundigen dienst der luchtbescherming. De arts wenscht voor een door hem gegeven E.H.B.O.-cursus, ten dienste der luchtbescherming, een honorarium. De burgemeester stelt zich evenwel op het standpunt, dat hij deze diensten van den medicus kan voordere krachten art. 12 der Luchtbeschermingswet. De wet bepaalt o.a., dat iedereen verplicht is, de door den burgemeester schriftelijk van hem gevorderde medewerking tot uitvoering van de Luchtbeschermingswet te verleenen.

De burgervader droeg den arts op om op 19 Februari 's avonds een cursus te geven aan een onderdeel van de geneeskundige ploegen n.l. aan de trainingsschoolen. De arts gaf aan de lastgeving geen gevolg. De chef-gemeenteveldwachter maakte tegen hem proces-verbaal op. Het woord is thans aan den rechter.

GOOCHELAAR GOOCHELDE ZICH DE GEVANGENIS IN.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Tot één jaar gevangenisstraf met aftrek van de preventieve hechtenis, waarvan drie maanden voorwaardelijk, is de amateur-goochelaar veroordeeld, die iemand op het Rembrandtplein diens horloge wist weg te gooien. Een poging bij de ontdekking het horloge weer terug te gooien in den zak van den eigenaar mislukte, zodat hij tegen de lamp liep.

zwanen en ganzen, door jagers die eigenlijk dezen naam niet verdienen.

De volgende spreker, de heer Janssen (r.k.) sprak o.m. over de Pachtwet, welke de heer Hiemstra ten onrechte heelemaal op de heizing wilde zetten. Hij achtte de geopperde bezwaren veelal onjuist of overdeven. Men moet vooral ook niet generaliseeren.

Als Maatschietraanraan pleitte spr. ook voor behoud van den Sint Pietersberg door een verbod tot verder afgraven. Zoals het nu gaat, blijft hier wel zeer weinig natuurschoon over.

Altereerst over de scheepvaart sprak vervolgens de heer T. H. A. a. (ch.), die versterking van onze koopvaardijvloot bepleitte. Verouderde en gekonken schepen moeten met regeringssteun vervangen kunnen worden. Bijna niets komt zoo onze betalingsbalans ten goede als de koopvaardij.

Het tweede punt van 's heren Ter Haar's belangstelling was de middenstand, waarbij bleek, dat hij weinig enthousiast is over de wijze waarop de distributie geschiedt. Zoo b.v. die der peulvruchten, waarvan nu het seizoen bijna achter den rug is, maar de tweede beschikbaarsstelling is weer ingetrokken. Zijn de deskundigen uit de kringen van den handel niet te veel uitgeschakeld?

Ten slotte de voorraden veevoeder, is het waar, dat eigenaars, die minder dan een zeker aantal kippen hebben, niets ontvanken?

Hierna is de vergadering verdaagd tot Donderdagochtend 11 uur.

Er staat nog een half dozintje sprekers ingeschreven en dan is de beurt aan minister Steenberghe.

RECHT EN WET. MINISTER-PRESIDENT BELEEDIGD?

De heer Van Geelkerken voor het Hof.

s-GRAVENHAGE, 21 Febr. — Wegens beleediging van „een ambtenaar in functie“ en wel van minister-president De Geer, dien de heer Van Geelkerken, sprekende op een N.S.B.-vergadering over het nieuwe kabinet op 16 Augustus (den dag na het optreden van dat kabinet) in den Dierentuin te s-Gravenhage had betiteld als „oude leucenaar“, werd op 5 December j.l. de heer Van Geelkerken door de Haagse rechtbank tot f 50 boete, subs. vijftig dagen hechtenis veroordeeld, hoewel de officier van Justitie f 200 plus een voorwaardelijke gevangenisstraf van twee maanden had gevorderd.

De officier was van dat vonnis in beroep gegaan bij het Hof, voor welk college de heer Van Geelkerken zich heden opnieuw moest verantwoorden. Hij betuigde zijn spijt, de gewraakte uitdrukking ten aanzien van iemand van den leeftijd als minister De Geer te hebben gebezigd.

De procureur-generaal achtte in het onderhavige geval een strengere straf dan de rechtbank had opgelegd wel gerechtvaardigd en z.l. had de officier van Justitie zeer terecht f 200 boete geëischt, met een voorwaardelijke toevoeging als de genoemde. Het wilde den procureur-generaal voorkomen, dat f 200 in betere verhouding zou staan dan f 50, tot heilgeen de heer Van Geelkerken had misdaan en dat de voorwaardelijke vrijheidsstraf — met een proeftijd van drie jaar — goed zou werken. Spr. vorderde misdaan bevestiging van het vonnis, behalve ten aanzien van de strafmaat, in welk opzicht hij zich geheel aansloot bij hetgeen de officier had geëischt.

De heer Van Geelkerken zeide in antwoord hierop, dat het hem sterk opviel, dat de procureur-generaal vasthield aan de kwalificatie van „beleediging van een ambtenaar in functie“, wil het ging om woorden, die de heer De Geer op 12 April 1939 had gebruikt als voorzitter van de vergadering der Chr. Historische Unie te Amsterdam. De heer De Geer zou daar gezegd hebben, dat de N.S.B. het ingrijpen van Duitsland in Cecho-Slovakië volkomen heeft verdedigd en dat zulk een verdediging gelijk stond met landverraad. De waarheid is, zoo betoogde de heer Van Geelkerken, dat de N.S.B. het bedoelde optreden niet heeft verdedigd.

Het Hof zal 6 Maart uitspraak doen.

MR. M. M. ROST VAN TONNINGEN OOK IN HOOGER BEROEP VEROOORDEELD.

Beleediging van minister Van Dijk. s-GRAVENHAGE, 21 Febr. — Het Haagse gerechtshof heeft heden in hooger beroep bevestigd het vonnis van de rechtbank, waarbij mr. M. M. Rost van Tonningen, hoofdredacteur van het „Nationale Dagblad“, is veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van één maand met drie jaar proeftijd en een geldboete van f 200, subs. honderd dagen hechtenis.

Deze veroordeeling geschiedde naar aanleiding van een artikel in het „Nationale Dagblad“ van 19 Juli 1939, waarin zinsneden voorkwamen, welke beleedigend voor den toenmaligen minister van Defensie werden geacht. Het Hof heeft bij zijn arrest het beroep voorts werd overwogen, dat het opgeven van een geldboete alleen geen voldoende waarborgen biedt, om verdachte van noodloze krenkingen te weerhouden.

TASSCHENDIEF VEROOORDEELD.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Een oud-Regeringsklantje, wiens opvoeding sinds 1933 voltooid was in een Rijksopvoedingsinstituut, hal op 20 December van het vorige jaar in de Jacob Obrechtstraat een dame haar tasche ontrukte. Hij werd gegrepen en vandaag door de Rechtbank veroordeeld tot negen maanden de Rechtbank veroordeelde hechtenis, waarvan met aftrek der voorwaardelijkheid met een proeftijd van drie jaar en onder controle van het Leger der Heils.

JASSENDIEF VEROOORDEELD.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Een oudpupil van Avereest, die er de eigenaardige hobby op nahield, regenjassen te verzamelen — er waren acht exemplaren ten zijnen huize aangetroffen, alle van diefstal afkomstig — werd vandaag door de Rechtbank veroordeeld tot negen maanden gevangenisstraf met aftrek der preventieve hechtenis. De eisch was negen maanden zonder aftrek.

(Ingezonden Mededeeling.)
IS UW KEEL PIJNLIJK?
Dampo Bonbons

Valsehe aangifte voor de belasting. Zes weken gevangenisstraf geëischt.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Valsehe aangifte voor de belastingen wordt in deze tijden dubbel zwaar aangerekend. Een 55-jarige bedrijfsleider hoorde heden deswege voor de rechtbank alhier zes weken gevangenisstraf tegen zich eischen. Er was over dezen man een reclasseringsrapport uitgebracht. De zaak, waaraan hij zijn beste krachten heeft gegeven, waarvoor hij dag en nacht werkte en waarin hij na vele rangen te hebben doorlopen het bracht tot verantwoordelijk beheerder en bedrijfsleider, is vol lof over dezen man, zijn werkkraft, zijn energie, zijn feillooze eerlijkheid.

Het personeel, zoo wordt gezegd, vond in hem steeds een yaderlijken vriend.

Deze eerlijke harde werker, die in de zaken noch de klanten, noch zijn werkgevers of wien ook voor één dubbelte te kort zal doen, had één fout begaan: met de belasting nam hij het niet zoo nauw. De aangifte van eigen inkomsten en kapitaal waren verre beneden de werkelijkheid. En wat erger is, ook bij de inlichtingen over het inkomen van het personeel klopten zijn opgaven niet met de werkelijkheid. Dat alles wordt hem zwaar aangerekend. Want zoo zei de officier van Justitie, mr. P. 's Jacob, in zijn requisitoir, men behoort te verstaan, juist in deze tijden, dat een burger aan de belastingen zijn volle medewerking behoort te verleenen.

Onjuiste opgaven.

Wat de feiten betreft heeft verdachte in de jaren 1935 tot en met 1938 valsehe opgaven verstrekt en over de jaren, die nog te achterhalen waren, f 5500 te weinig belasting betaald.

Naar de Inspecteur der directe belastingen, de heer D. J. R. de H. d. t., mededeelde, gal verdachte in 1937 plotseling een vermeerdering van vermogen op, welke niet in overeenstemming was met den aanwas zijner inkomsten. Ambtenaren der belastingen hebben toen een onderzoek ingesteld, waardoor de valsehe aangiften werden ontdekt.

De verdachte hij aanvankelijk de kapitaalvermeerdering aan te toonen door extra meevallers, doch dat klopte niet. Daarop heeft hij eerlijk alles bekend.

De verkeerde aangifte kwam er eigenlijk op

meer, dat hij wél zijn salaris vermeldde, doch niet de extra-gratificaties en tantièmes, die vrij beduidend waren. Evenmin gaf hij op de toename van zijn kapitaal en de rente, die uit dat groeiende kapitaal werd gekweekt. Daardoor nam ieder jaar de onjuistheid der aangifte grooter afmetingen aan.

Deze fraude heeft hij zeer vele jaren bedreven, zelfs toen hij nog in Leiden werkzaam was. Zoo had hij in 1935 als inkomen opgegeven f 5100, het bedrag echter f 7619. Als vermogen f 500, terwijl dat f 744 bedroeg. Maar in 1936 was het vermogen gegroeid tot f 9003. En in 1938 gaf hij nog steeds als inkomen op f 5100, terwijl het in werkelijkheid f 10553 bedroeg en zijn kapitaal f 10455 was.

Geknoei met loonopgaven.

In de dagvaarding was hem ook het verstrekken van valsehe loonopgaven voor het personeel ten laste gelegd. Hij sanctioneerde, dat zijn ondergeschikten te lage inkomens opgaven.

In het reclasseringsrapport was aanbevolen den man een hooge geldboete op te leggen en een voorwaardelijke gevangenisstraf.

Doch de officier kon zich daar niet mee verenigen. Het betreft zeer ernstige feiten: gedurende een reeks van jaren heeft verdachte de overheid benadeeld. En dat moet den verdere ernstig worden aangerekend.

De officier eischte dan ook wegens het doen van een aangifte, waarvan de opgaven onjuist zijn en het opzettelijk afleggen van een valsehe verklaring, verdachtes veroordeeling tot een gevangenisstraf voor den tijd van zes weken.

Verzoek van verdachte.

Verdachte deelde mede, dat hij onherroepelijk uit zijn betrekking zal worden ontslagen, wanneer hij de gevangenis ingaat. Opnieuw beginnen — aldus verdachte — is mij onmogelijk. In deze zaak zit ik vastgeroet. Ik heb er 16 en 17 uur per dag gewerkt, ook op Zondag en dat 18 jaar lang. Moet ik uit deze zaak, waarvan ik mij geheel heb gegeven, dan weet ik niet wat te beginnen. Ook voor mijn kinderen verzoek ik u clementie.

President: „De rechtbank zal alles overwegen en op 6 Maart vonnis wijzen.“

Diefstal gepleegd of verduisterd?

AMSTERDAM, 21 Febr. — Toen in Juni van het vorige jaar bij Maatschappelijk Hulpbetoon hier te stede drie vellen, elk van tien rituele boterbonnen werden vermist, meenden de ambtenaren, dat deze papieren — waar op aan werklozen tegen verminderten prijs margarine wordt verstrekt — verloren waren. De nummers werden genoteerd, zodat een werkloze, die een poging deed daarmee in een winkel rituele kunstboter tegen gereduceerde prijs te bemachtigen, dan ook dra tegen de lamp liep.

„Hoe liet aan die bonnen gekomen was?“

Deze vraag werd den man heden bij de instructie gesteld. Hij antwoordde grif: „Gevoonden bij het stempellokaal.“

Dat hield hij vol. Het klopte volkomen met de verklaringen van „Maatschappelijk Hulpbetoon“.

De zaak scheen nu verder vrij eenvoudig te zijn. De verdachte had de bonnen anders dan door diefstal in zijn bezit gekregen, maar ze wederrechtelijk ten eigen bate aangewend. Verduistering dus. En op den dagvaarding, waarin verduistering ten laste was gelegd, had hij zich voor den politierechter te verantwoorden.

Intusschen wendde de verdachte zich tot mr. L. J. Frankenhuys, die hem acht jaar geleden had verdedigd, met het verzoek om rechtskundigen bijstand.

Deze raadsman adviseerde zijn cliënt de volle waarheid te zeggen, wilde hij aanspraak maken op clementie van zijn rechters.

Toen kwam de bekentenis: hij had politie en rechter-commissaris om den tuin geleid toen hij mededeelde de bonnen te hebben gevonden.

Neen, hij had op een oogenblik, dat de vellen met boterbonnen onbewaakt in het stempellokaal lagen, er drie weggenomen. Dus had hij diefstal gepleegd.

De zaak kwam voor den politierechter. Prompt kwam de verdachte daar met de waarheid voor den dag. Waar de betrokken ambtenaren van „M. H.“ volhielden, dat de bonns verloren waren, daar werd de bewijsoverleging ingewikkeld. Dus verwees de politierechter de zaak naar de meervoudige strafkamer.

Vandaag volgde voor de rechtbank een uitvoerige behandeling.

Wie nu meent, dat de rechters danig in hun schik waren met de ruitelijke bekentenis van verdachte en den terugkeer der dwalingen zijns weers gezigt zich. Want hij het uitvoerige getuigenverhoor hielden de ambtenaren van „M. H.“ zich aan hun oorspronkelijke verklaringen; het vertrek was geen oogenblik onbewaakt geweest! De bonnen waren verloren en de man had ze gevonden. Wel waren er getuigen à décharge, die meenden, dat inderdaad

Requisitoir.

De officier van Justitie, mr. 's Jacob, hield zich aan de oorspronkelijke verklaringen der ambtenaren en achtte daarom de ten laste gelegde verduistering bewezen. Hij eischte acht maanden gevangenisstraf.

De verdediger, mr. L. J. Frankenhuys wenschte aan te toonen, dat het verliezen van drie complete vellen met bonnen niet mogelijk was. Te goeder trouw, zoo zeide hij, meenden de ambtenaren, dat voortdurend een hunner in het lokaal aanwezig geweest is, doch zij velen zich. Inderdaad heeft verdachte de vellen weggenomen en zich dus schuldig gemaakt aan den niet ten laste gelegden diefstal. Vrijpraak zal z.l. dus moeten volgen.

Vonnis: 6 Maart a.s.

FIETSER AANGEREDEN, DIE VERKEER BEMOEIJKTE.

AMSTERDAM, 21 Febr. — Een vrachtwagenchauffeur had op de Stadhouderskade een fietsende kappersbediende aangereden. De fietser had zoogenaamd „sportief“ geruimen tijd zig zag voor den auto gereden. Wachtende vóór een stopsein had de chauffeur zich uit de cabine, aan de linkerzijde gebogen om den zich rechts bevindenden wielrijder eenige minderrechtelijke bedreigingen toe te roepen. Maar daarbij kwam zijn voet in aanraking met het gaspedaal, zodat de auto op den fietser inreed. Deze viel en kreeg drie ontwrichte halswervels.

De chauffeur werd vandaag door de rechtbank tot veertien dagen hechtenis veroordeeld. De eisch was veertien dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar en f 40 boete.

SPORT.

HOOFDKLASSE-CONPETITIE.
MONSTER, 21 Febr. — Voor de hoofdklasse-conpetitie, district Den Haag, van den Nederlandschen Bond, werd alhier de uitgeselde wedstrijd Monster-D.O.S. (delft) gespeeld. De uitslag was:

M. Monster	D.O.S.
J. v. d. Ende—H. Oostrom	1—1
Fr. v. d. Ende—S. Rijnshuis	2—0
Fr. v. d. Ende—B. B. B.	2—0
Fr. v. d. Ende—Th. Wolfenbuttel	2—0
N. Koopsbergen—C. Wilmer	2—0
A. F. F. F. F.	2—0
G. Verkeide—J. Kerkhof	2—0
J. Verkeide—D. van Steenbeck	0—2
C. B. van Hols—J. J. Rozenburg	1—1
A. de Groot—J. J. Dijkshoorn	1—1

Voorloopige uitslag 10—8

De Westlanders zullen waarschijnlijk met 12—8 winnen.

FEUILLETON. De valsehe Madonna.

Roman door

HANS HEUER.

13

„Wat wilt u hier doen?“ vroeg Draeger.
Jupp Juhling zette het onschuldigste gezicht van de wereld.
„Hetzelfde, wat de heeren willen: Op Walter Liers wachten!“ glimlachte Jupp Juhling.
„Kont u Liers dan?“
„Of ik hem kent? Een journalist kent alle menschen, aan wie hij zijn aandacht wijdt, niet waar! En Walter Liers is een oppassend man.“
„Hm! Uw bezoek hier moet toch een doel hebben!“
„Dat is duidelijk! Mijnheer Liers is een persoon, die thans in het middelpunt der belangstelling staat. Iemand, die op geheimzinnige wijze op de Oostzee verdwijnt...“
„Maar waarom ging u dan niet naar de Oostzee?“

„Ik ben naar zijn Berlijnsche kamer gegaan, omdat ik tot mijzelf zei, dat hij daar wél zou terugkeren. En ik wilde hem tal van vragen stellen, om belangrijke dingen voor mijn leed te vernemen!“
„De heide! Politieambtenaren keken elkander aan en lachten.“
„Het kan nog heel lang duren.“ merkte Draeger op.
„Ik wacht graag. Als de heeren er geen bezwaar tegen hebben, houd ik u gezelschap.“
„dend alsof hij wilde plaagsmen. Wentig klopte de heide op den schouder.“
„Dat kan niet, mijnheer Juhling.“
„Het kort u zeker den tijd, als ik wat mee-

„Mijnheer Juhling, het spijt ons zeer, maar u moet gaan! Wij zijn hier in de uitoefening van onzen dienst en kunnen niet toestaan...“
„Gooit u mij de deur uit?“
„Wij doen dat niet, maar eischen van u, dat u gaat.“

Jupp Juhling ging, deed eenige passen de gang in, vond daar Juffrouw Ladewig, die hem toelustteerde:

VIER ZUILEN

Men deelde ons volk krampachtig in vieren.

ER zijn in Nederland vier zuilen, vier zware compacte zuilen. Zwaar en compact althans, wanneer men ze van een flinken afstand beziet. Komt er niet te dichtbij, want dan... daarover nader. Laten we in dezen militair tijd eerst eenige omtrekkende bewegingen van verre rondom de zuilen maken. Het heet, dat deze zuilen, die volksgroepen, verbeelden, het Nederlandsche volk dragen, preciezer gezegd, dat het Nederlandsche volk zich rondom een dezer vier zuilen schaaft, althans zou behooren te scharen, indien de zuilen haar zin hadden.

Het woord is bekend geworden bij de bestrijding der Jeugdwerkeloosheid en het kampwerk voor de jonge werklozen. De zaak is al veel ouder. In 1935 is met medewerking van de regering het aanzijn geschenken aan de vier zuilen, die te zorgen hadden voor ontspanning en ontwikkeling der werkloze jongens, die zich rondom die zuilen wilden scharen. Er werd toen een roomsch-katholieke zuil geformeerd, een protestantsch-christelijke, een socialistische en een neutrale. Iedere zuil kreeg subsidie voor haar werk van den staat. Het was voor de regering gemakkelijk op die wijze een overzicht te krijgen: de vier zuilen collecteerden elk voor zich en de staat legde er voor allemaal wat bij en dan gingen die zuilen met en voor de jonge werklozen aan den gang. Er is, in weerwil van de allerbeste bedoelingen, de geweldige krachtsinspanning en de vele subsidies, nu niet zoo heel veel van terechtgekomen, omdat de zuilenleer, maar dat is een andere zaak. De zuilen waren er en van dien tijd af is het woord zuilentheorie in zwang.

Men moest en men zou bij een bepaalde zuil behooren. Want anders kreeg men — om het kind nu maar bij den naam te noemen — geen subsidie, als men culturele zorg voor jonge werklozen wilde behartigen. Dat heeft tot de zonderlingste dingen geleid. Een scherpsinnig man heeft die zuilen eens heel kwaadaardig „vangarmen voor subsidie” genoemd.

Toen de zuilen geformeerd waren, bleek al heel spoedig, dat ze nu niet bepaald van massief materiaal waren. Sommige er van waren lichtelijk hol en voos. Er is er maar één sterk en dat is de roomsch-katholieke.

Maar bezie eens de andere zuilen. De protestantsch-christelijke bijvoorbeeld bestaat uit de meest heterogene elementen; de vele kerken en kerkjes vinden hier wel is waar een plaats, maar ieder, die eenigszins in deze wereld thuis is, weet, dat men zich geen scherpere principieele tegenstelling kan denken dan tusschen rechtzinnigen en vrijzinnigen. Trouwens, toen de christelijk zuil geformeerd werd, had men de vrijzinnig-protestanten aanvankelijk heelmaal „vergeten”. En als we aan vrijzinnigen denken, komen we vanzelf bij de „moderne” zuil, modern hier dan genomen in de betekenis van moderne vakbeweging. Immers onder die politiek-modernen bevinden zich heel wat godsdienstig-modernen, die wat hun religieuze overtuiging betreft, evengoed zouden kunnen behooren tot de protestantsch-christelijke zuil.

Bij hen prevaleert evenwel blijkbaar de politiek boven de religie; zij scharen zich niet rondom de protestantsche, maar rondom de marxistische zuil. Wat den neutralen aangaat, daaronder treft men menschen aan, die in geen enkel opzicht neutraal zijn, noch wat hun religie, noch wat hun politieke opvattingen betreft. Religieus gesproken zouden zij bij de protestantsche zuil behooren; politiek koesteren zij onderling uiteenlopende opvattingen. Hun eenheid vinden zij niet in de „neutraliteit”, want dat achten zij voor deze zaak een onjuiste benaming; zij zouden veel liever het algemeen heeten, omdat zij vinden, dat het Nederlandsche volk één volk behoort te zijn en dat men de insluipung van uitheemse theorieën en opvattingen het beste kan bestrijden, door het Nederlandsche volk zich van die hoogere eenheid, boven de zuilen uit, bewust te doen worden.

DOCH dit heet dan, in de zuilentheorie, neutraal. Nu vallen bij bovenstaande verkenning van dichterbij twee punten op: ten eerste, dat de roomsch-katholieke zuil onwrikbaar sterk is; ten tweede, dat bij de moderne zuil de politiek prevaleert boven andere overwegingen, o.a. boven de religie, ofschoon toch, juist van het standpunt der religie uit, de godsdienst belangrijker is dan de politiek, zooals het eeuwige belangrijker is dan het tijdelijke. Deze verkenning toont evenwel aan, dat afgezien van het roomsche volksdeel, de splitsing kunstmatig is.

Op politiek gebied loopt zij dooreen; er zijn „neutralen”, die bij verkiezingen stemmen op leden van diverse partijen, rechtse en linkse. De protestantsche zuil-leden zullen meendeels op rechtse partijen stemmen, afgezien van enkele verdoolde schapen. Politiek werkelijk eensgezind zijn alleen de roomsche en de moderne zuil; de laatste strikt genomen ook weer niet voor 100 %, want in de vakbeweging der modernen (den diamantbewerksbond b.v.) bevinden zich ook communisten en fascistie. Hun aantal is evenwel niet groot.

Als men nu de verdeling van ons volk wat nader beziet, constateert men, dat deze zuilen zich eigenlijk overal hebben geformeerd. In de vakbeweging onderscheidt men N.V.V., R. K. Werkliedenverbond, Chr. Nat. Vakverbond en Nederlandsche Vakcentrale. In de radio heeft men dezelfde onderscheiding in vier zuilen: met bovendien een kleinere vrijzinnige zuil, die er bij komen moest omdat men de vrijzinnigen aanvankelijk, net als bij de jeugdwerkeloosheid, vergeten had. Ieder weet, dat bij de radio de zuilentheorie strikt genomen evenmin opgaat; bij de Vara bevinden zich vrijzinnigen en onder de vrijzinnigen zijn socialistie; de prot. christelijke radio-omroep heeft een constant inwendigen strijd te voeren tusschen de diverse kerkelijke formaties; de roomsche omroep alleen is volkomen homogeen; in den „neutrale”-omroep — ieder weet dat die zich terecht algemeen

MOBILISATIECLUBS
van moderne arbeiders.

STALEN KAZEMATEN IN POLDERLAND.

Alarm in een oude vesting.

Geen prettig land om in te vechten.

HET is een oud vestingstadje, waarvan de wallen zoo hoog zijn, dat de kerktoeren er maar net boven uit kijkt. Men zou ook kunnen zeggen, dat de kerktoeren zoo klein is, dat de wallen hem haast boven het hoofd groeien.

In ieder geval: groot is het niet. Het heeft andere kostbare eigenschappen, het is op zand gebouwd, in het polderland. Ergens in dat polderland staat een heilmachine, die de betonnen palen dertig meter de drassigheid in moet stomp, eer ze houvast hebben en met hun twintigen den grondslag vormen voor een stalen mitrailleurkazemat: dus zandbodem is niet onwelkom, hier in de buurt.

En bovendien, zelfs zij, die van militaire zaken weinig meer weten dan dat Napoleon een generaal met een groen vest was, weten nog, dat men van kerktoeren in de verte kan kijken en in verre omtrek seinen. Dat gaat zoo: op den donkeren en besneeuwen torentrens wriemelt er iets en fffffff, dat is een vuurpijl, die een sliert langen rook tegen de sneeuwzwangere lucht teekent, eer hij barst.

Vooreerst gebeurt er niets. In het kleine witsneeuwde, wit gezeilde en wiggevoeren berglandschap, dat zoo een oude vesting is, behalve dat de bloem der neutrale internationale en vaderlandsche pers staat te klappertanden, 18 M. boven A.P. En dan, precies na 1½ minuut, glijdt ergens in de diepte de eerste soldaat uit, op een te glad trapje. Men ziet, dat hij wat zegt, maar wat hij zegt is in de verste verte niet te vermoeden. Enfin: van dit oogenblik af gaat het winterlandschap aan uw voeten krioelen: eerst een klein zwart wezen rechts, dan een rijtje mieren onder langs den wal: een sectie, met haar hond. Dan hetzelfde rechts, eveneens met een springende hond, en dan hetzelfde overal. Een winterlandschap van Breguel steekt zich met mensch en dier. Een mierenhoop loopt leeg op het eerste alarm. Het is een aardig gezicht. „Nu moeten de heeren zich voorstellen, dat op dit oogenblik al die huizen daarginder verdwijnen; die springen in de lucht...” Twee bruine hitten met vlassen manen galopperen den gladde stelen weg naar den kop der wallen op: een verdraaid hachelijke onderneming, maar het gaat goed; dat ietwat bejaarde kanonnetje, dat 6 c.m. staal heet, neemt zijn plaats in het wintersche schilderij in.

Als men er een oogenblik aan denkt, dat dit tot voor weinige jaren het eenige Nederlandse infanteriegeschut was, krijgt men een kleur, in den waagierigen wintermiddag op de wallen van X...

EEN kwartier later staat er lang: den weg een compagnie P.A.G. opgesteld: zes

Infanteriemortieren in stelling
diep in de wallen van een oude
vesting.

Een stuk P.A.G. (anti-tankgeschut)
oefent op een weg in het polderland.

stukken van het beste moderne, tusschen hun manschappen- en ammunitiewagens. De cijfers van de compagnie op de auto's zijn reeds aangeenaam hoog, de cijfers op de stukken idem dito. Het is niet anders: op zoo een besneeuwden weg in het hart van Holland haalt men even adem, als men een koperen plaatje met drie cijfers ziet, en ik voor mij zeg: stuur mij gerust nog maar een dwangbrevet in de Nederlandsche taal: ik heb gezien wat er voor het geld gekocht en gemaakt is: die drie schroefjes en raadjes van het instrument heb ik betaald.

Het wordt, of Mars u de les wil lezen, woest weer, sneeuwstorm; weer waarin men thuis blijft; het wordt haast donker. In dit rare wilde weer is Nederland ergens op zijn best: water, sneeuw, ijs, modder en verlatenheid, maar ons ijs en onze modder.

Omdat het nu eenmaal zoo vertoond moet worden, zit de derde compagnie van het zwaarste regiment in stelling: houten gezichten, Hollandse gezichten, waar de sneeuw scheeft op slaat. Geen woord — hoevel de soldaat uit zekere stad, vanwaar dit voetvolk komt, werkelijk wel een woordje te spreken weet. Maar ze laten zich onderschrijven en zeggen niets. Er is veel goeds gebeurd met het Nederlandse leger.

Er is veel goeds gebeurd, als men zoo eens rondkijkt in den sneeuwstorm. Twaalf grauwe kazematten kunt ge tellen, tegen een achtergrond van ijsvlakten. Is het genoeg? Men weet het niet, niemand weet het. Wat is genoeg, als het niet slotte om de levende vrijheid gaat. Maar dit is er: woest, verlaten, besneeuwd laag land, onder den rook van een zeer groote stad: achter dijken, in polders, tusschen boerderijen: beton en loopgraven. En een aantal kazematten zoo groot, dat ge u afvraagt of men hier een villa-park bouwt, ergens achter een dijk. Dit is een flank van een stelling. Flanken plegen omsingeld te worden; ze moeten sterk zijn, deze is sterker. Men zegt dat Alva, die beroemde generaal, dit land van dijken en slooten nog eens is wezen kijken, alvorens hij in zijn reiskosts stapte en de zaak verloren gaf. Andere vermaarde generaals, Luxembourgen, Turenne, de groote koning Lodewijk en menig Romein heeft een pluim gelaten in dit veld: een gezegende land van water en boomjes-langs-den-dijk, waar drie vaders der mannen en een korporaal wereldgeschiedenis regeeren, van achter een dijkje. Zoo is het, zoo was het, zoo zal het zijn.

Korporaal met de katonnen strepen, vergeet het niet...

In den polder.

HET is alweer anders, een kwartier later. Het is winterpaadje langs een boerderij, achter de varkenshokken om; vijf minuten ijsvlakte: een mesthoop, een hooiberg, een sloot zwart water zonder een ziertje ijs, een schuurtje daarachter. Dat schuurtje heeft een zonderlinge geblubberde kromme deur, 't is maar schilderwerk; die hooiberg, laag tegen den horizon bekeken, heeft kijklagen en die mesthoop, voor wie de goede manieren met mest kent, is wat luchtig. Zoodat men daar dan ook geen snorkend vinden, maar een stuk geschut in vindt, en een net granaten 75.

Tja. En leefde in dit landschap een oude dame in een aardig huisje en zij werd, vele maanden geleden, bezocht door een zekeren kapitein van den generaal staf. „Ik zou”, zeide die oude dame, „mijn gezicht op den grooten weg niet graag kwijttraken. Het is zoo een heel uitzicht.” Wanneer zij zich nu op den top van haar schoorsteen begeeft, en in de diepte kijkt heeft zij een tankgracht aan haar voet. Het is niet anders. De oma van Kenau Simons, Hasselaer zal indertijd ook wel gekankerd hebben.

Wanneer een Nederlander, oude dame of niet, begint te kankeren, is dit een bewijs, dat hij ergens geestdriftig voor wordt, oftewel in het hart geraakt is.

Het tweede stadium is, als hij ietwat kwaad wordt, dat moet men met hem oppassen, hij wordt gevaarlijk.

Het derde stadium is, als men hem werkelijk te na komt. Om hietoe te ontwaken heeft hij een dag of drie vier nodig; na dit verloop van tijd is hij moorddadig gevaarlijk, te rare van en te land, in straten en sloppen. Het rare van de historie is, dat de Nederlander zoo langzaam uit zijn winterslaap wakker wordt, maar dat vele groote generaals van diverse legerpartijen tot nog toe, als ze hem wakker zagen worden, vaak liever in de reiskosts gestapt zijn. Het is geen prettig land om in te vechten Nederland.

HET WAS EEN BOOZE DAAD

en ziehier de vloek:

Men wil ook ons leger innerlijk verdeelen.

MOBILISATIECLUB
DER MODERNE ARBEIDERSBEWEGING
ADRES: CENTRALE COMMISSIE
TEUGSCHADESTRAAT 36 - AMSTERDAM

Bewijs van Lidmaatschap

VOOR: _____

GEBOREN: _____

MILITAIR ADRES: _____

BURGERADRES: _____

BEROEP: _____

genoemd wil zien in plaats van neutraal, wij hij algemeen wil zijn — bevinden zich weer menschen van allerlei religieuze en politieke kleur.

Verderfelijk en kostbaar.

NU kan deze zuillengalerij in rustige tijden haar nut hebben, b.v. bij het verdeelen van subsidie. Dat zij in rustige tijden bevoorrecht is voor de eenheid van ons volk zouden wij niet gaarne durven beweren, maar wij zijn nu eenmaal graag onderling aan het harrewaaren en we vinden, dat wij onze vrijheid kwijt zijn, als dat niet meer mag. Toch, laat men die zuilentheorie ook weer niet te licht nemen. Op den duur is zij verderfelijk en financieel gesproken heel kostbaar.

TOT welke hoogst gevaarlijke consequenties de zuilentheorie leidt, kan blijken als men haar bijvoorbeeld op het leger gaat toepassen, zooals gelijk men weet ook gebeurd is. Dit leger moet in ieder geval een volkomen, ongedeelde eenheid zijn. Binnen dat leger mag geen politiek meespreken, daar mogen geen zuilen van de bovengenoemde soort bestaan, dat moet één eenige onwrikbare zuil wezen, en niet vier zuilen plus een kleine, die (als het de zuilen behaagt) verenigd optreden.

Het spreekt vanzelf, dat aan de manschappen niet onthouden mag worden, wat zij aan

geestelijk voedsel nodig hebben; het is goed, dat er aalmoezeniers zijn, veldpredikers van de diverse richtingen, die de protestantsche kerken tellen en geestelijke verzorging van de Joodsche soldaten. Daarvoor moet de legerleiding zorgen en dat doet zij ook.

Dat heeft met de zuilentheorie niets te maken, maar is de gezonde geestelijke verscheidenheid, overkoepeld door de nationale eengezindheid, welke in het leger verpersoonlijkt is.

Iets gevaarlijker gaat het worden, als men, overeenkomstig trouwens de vier zuilen, welke in de regering-zelf vertegenwoordigd zijn, de zuilentheorie gaat toepassen in den vrijen tijd van den soldaat. Er zijn roomsche militaire tehuizen, protestantsche van diverse richting, er zijn ook algemeene, maar een logisch gevolg van deze splitsing is, dat men aan de vierde zuil, die der (politiek) modernen, niet het recht kan ontzeggen op „tehuizen” van eigen aard. Dit is dan ook in de praktijk geschied, door de herleving der „mobilisatieclubs der moderne arbeidersbeweging”.

Er is verschil tusschen militaire tehuizen van diverse richting en mobilisatieclubs zal men zeggen. Ongetwijfeld. Afgezien van de roomsch-katholieken, waar religie en politiek nu eenmaal samenvat, kunnen de militaire tehuizen volmaakt buiten elke politieke sfeer blijven; in de katholieke wordt, naar wij greif aannemen, ook niet over politiek gesproken, eenvoudig omdat dit niet nodig is. Maar zodra men de zuilentheorie aanvaardt voor 't burgerlijk leven, voor de regering, kortom voor alles waarin ons volk belang stelt, en indien men drie „denkrichtingen” vrij laat, is het moeilijk van de vierde te vergen, dat zij in één van de drie versmelt.

Dit heeft de praktijk ook bewezen. Van socialistische zijde heeft men gezegd: de differentieering, welke overal bestaat, moet ook in den vrijen tijd der soldaten bestaan; waarom mag zij onder de burgers wel en onder de „burgers-in-uniform” niet floreeren? Met name van de zijde van A.J.C. en N.V.V. is dit betoogd; de S.D.A.P. bezit voldoende politiek besef om te begrijpen, dat men hier op een gevaarlijken weg is en dat deze zuilentheorie in het leger gevaarlijk kan worden voor dat leger zelf. Er is gezegd, dat de aanhangers der moderne arbeidersbeweging zich in confessioneel tehuizen niet thuisvoelen. Men ziet: een funest gevolg van de zuilentheorie. De zuilen hebben het aan zichzelf te wijten. Men is zich in zijn hokje gaan thuisvoelen en wil er ook, als militair, zich in blijven koesteren, zonder om de andere hokjes te denken. De hokjes zijn een „deugd” geworden.

TOEN de kwestie der mobilisatieclubs aan de orde kwam, is er gezegd: dat wordt politiek. Neen, antwoorden de „modernen”, dat is geen politiek, maar een „zuil”. Dat was

een snedig antwoord en daar kon men dan ook niet tegenop. Hoe kan men met de ene hand verbieden, wat men met de andere duidt, ja zelf heeft geschapen en onderhoudt? Op die zuilentheorie moest het verzet van hen, die herinneringen bezaten aan de vorige mobilisatie, praktisch doodloopen.

Natuurlijk was er nog wel verschil tusschen de militaire tehuizen enerzijds en de mobilisatieclubs anderzijds. De eerste staan voor ieder open; een protestant mag gerust met zijn katholieken kameraad meegaan en omgekeerd, en beiden kunnen met hun „neutralen” sectiegenoot naar diens tehuis gaan om er te sojelen.

Evenwel, lid van de mobilisatieclub der moderne arbeidersbeweging kan alleen hij worden, die instemt met beginsel en doel van art. 2 en 3 van het reglement dezer clubs. Die art. omschrijven het beginsel aldus: de club staat op het standpunt der moderne arbeidersbeweging, en het doel wordt genoemd: de militairen, voorzover zij het standpunt der moderne arbeidersbeweging aanvaarden, buiten de diensttijden met elkaar werkzaam te doen zijn, in het belang van de gemobiliseerden. Art. 5 omschrijft als taak, de militairen als clubleden te verenigen en hen in hun eigen seer samen te brengen. Dit laatste is derhalve precies het zelfde als de anderen doen.

Verschil met de anderen schuilt in de vorming van eigen clubbesturen, die onder toezicht staan van centrale commissie, waarin S.D.A.P., N.V.V., V.A.R.A., A.J.C. e.d. vertegenwoordigd zijn. Verschil schuilt in het feit, dat de leden contributie moeten betalen en dat, zoals bij elke vereniging, de mogelijkheid bestaat van besloten vergaderingen, waarin geen niet-leden toegang hebben. Niettemin heeft men hier toch te doen met de consequente toepassing van de zuilentheorie. Immers, heeft een politicus het recht om naast de hechte organisatie der roomschen de handhaving van een even hechte organisatie der rooden tegen te gaan, als men gewillig, tot in de regering toe, die onderscheiding strikt doorvoert?

De „modernen”, althans sommigen hunner, weten, dat zij op een gevaarlijken weg zijn. De vragenlijst der A.J.C. hebben zij ingetrokken. De naam der mobilisatieclubs zal waarschijnlijk veranderd worden en veralgemeend; het reglement zal een wijziging ondergaan. Men is op het oogenblik in een impasse met de clubs; zij kunnen niet functionneeren; sedert medio Januari staan zij stil, in afwachting van hetgeen er in gezamenlijk overleg mee gedaan moet worden. Dat overleg zal eerstdaags beginnen en dan zal beslist moeten worden, hoe de ontwikkeling der „moderne” soldaten in de lijn van vakbeweging, m.a.w. hun ontwikkeling tot stemmers voor een bepaalde partij, zal dienen te verlopen.

Zij, die hierover het laatste woord te spreken hebben, zijn niet te benijden. De zuilentheorie ingevoerd en wordt uitgevoerd. Wie van de andere zuilen neemt aanstoot aan de vertooning voor soldaten van een film van het R.K. Werkliedenverbond? Niemand. Maar waarom dan geen N.V.V.-film? zullen de modernen vragen.

TOCH, indien bij alle betrokkenen het besef diep en ernstig leeft, dat deze zuilen ons land en volk naar den ondergang kunnen leiden, moreel, geestelijk en als natie, zal er een oplossing gevonden moeten worden, die allen bevredigt en vooral: die de gevaren keert. Er zijn, gelijk gezegd, aanwijzingen, dat bij sommigen dit besef wel aanwezig is. Met de gevaren, die kunnen dreigen, voor oogen, moet het mogelijk zijn, iets te doen tot herstel van eenigerlei nationale eenheid in ons volk.

Het feit, dat leden van alle zuilen en van vele zuillozen (want die zijn er gelukkig ook nog) noodgedwongen in één groot verband, dat van het leger, verenigd zijn, kan naast alle moeilijkheden en zorgen, die het ons berokkent, ook een gelukkig gevolg hebben. Indien allen, zonder onderscheid, er aan willen meewerken, dat de zuilentheorie in ieder geval in het leger wordt opgedoekt, dat men daar de eenheid tracht te scheppen, die we in het burgerlijk leven zoo noodig gemist hebben, kan deze mobilisatie iets goeds tot stand brengen.

Oorlogen zijn tegenwoordig totalitair: een defensie moet het ook zijn; wil zij het niet worden, dan zou het gevolg kunnen wezen, dat het land, staatkundig gesproken, het tegen wil en dank moet worden. Een volk, dat tegen zichzelf verdeeld is, kan niet bestaan.

HET ONTWERP-REGLEMENT VAN DE MOBILISATIECLUB

Van de naam
Artikel 1. De club is genaamd Mobilisatieclub.

Van het beginsel
Artikel 2. De Mobilisatieclub staat op het standpunt van de moderne arbeidersbeweging.

Van het doel
Artikel 3. De Mobilisatieclub stelt zich ten doel militairen, die in verband met de algemeene mobilisatie onder de wapenen zijn, voorzover zij het standpunt van de moderne arbeidersbeweging aanvaarden, buiten de diensttijden met elkander werkzaam te doen zijn, in het belang van de gemobiliseerden.

Artikel 4. Voor zover mogelijk verlenen de Mobilisatieclubs hun medewerking aan het doen slagen van het officiële algemeene Ontwikkelings- en Ontspanningswerk (O. en O.werk), waaronder begrepen algemeene ontwikkelingscursussen, vakopleiding e.d.

Van de taak
Artikel 5. De Mobilisatieclub tracht dit doel te bereiken door de militairen als clubleden te verenigen en hen in hun eigen seer samen te brengen. De Mobilisatieclub heeft tot taak datgene te doen, wat aan het in artikel 3 gestelde doel bevoorlucht is.

Van het lidmaatschap
Artikel 6. Lid van de Mobilisatieclub kan worden iedere militair, als bedoeld in artikel 3. Indien hij hierin is het in de artikelen 2 en 3 omschreven beginsel geen doel te onderschrijven.

Van het bestuur
Artikel 7. Voor de Mobilisatieclub wordt uit en door de leden een bestuur gekozen van tenminste drie en ten hoogste zeven leden. Het bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester (eventueel een secretaris-penningmeester) aan.

Van de werkzaamheden der Mobilisatieclub
Artikel 8. De werkzaamheden van de Mobilisatieclub worden in overleg met de hierna te noemen „Centrale Commissie” georganiseerd en uitgevoerd. Cursusvergaderingen en gezellige bijeenkomsten zijn ook voor niet-leden toegankelijk.

Van de geldmiddelen
Artikel 9. De leden van de Mobilisatieclub betalen een wettelijke contributie van 10 cent. Uit de opbrengst van deze contributie moeten de kosten van de werkzaamheden van de club worden bestreden.

Verdere inkomsten kunnen bestaan uit vrijwillige bijdragen van leden of begunstigers en uit eventuele overschotten van bijeenkomsten, waarvoor een toegangskaartje wordt geheven. Andere eventuele baten kunnen na verkregen instemming van de „Centrale Commissie” door een club worden aanvaard.

Van de centrale leiding
Artikel 10. De centrale leiding van de gezamenlijke Mobilisatieclubs berust bij een „Centrale Commissie”.

Het secretariaat van de Commissie is gevestigd te Amsterdam.

Van de Commissie van Advies
Artikel 11. De „Centrale Commissie” wordt bijgestaan door een Commissie van Advies, bestaande uit vijf leden, waarvan de besturen van de V.A.R.A., het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, de Arbeiders-Jeugd-Centrale, de Jeugdraad van het N.V.V. en de Nederlandse Arbeiders-Sportbond elk één lid aanwijzen.

Deze Commissie adviseert de „Centrale Commissie” in alle aangelegenheden, liggend op het terrein van de ontwikkeling en de ontspanning van de leden der Mobilisatieclubs.

Van de taak van de „Centrale Commissie”
Artikel 12. De „Centrale Commissie” heeft tot taak gemobiliseerden van dienst te zijn bij het oprichten en in stand houden van Mobilisatieclubs, het geven van voorlichting aan en het behulpzaam zijn van de Mobilisatieclubs in algemeene zin.

Aldus vastgesteld te Amsterdam, November 1939.

De Centrale Commissie:
H. J. DUGTEREN, Voorzitter.
K. KLEIN, Secretaris.
K. VORRINK, Secretaris.
G. WOUDEBERG, Secretaris.

275.000

MEER DAN

BETALENDE ABONNE'S
OVER GEHEEL NEDERLAND VERSPREID

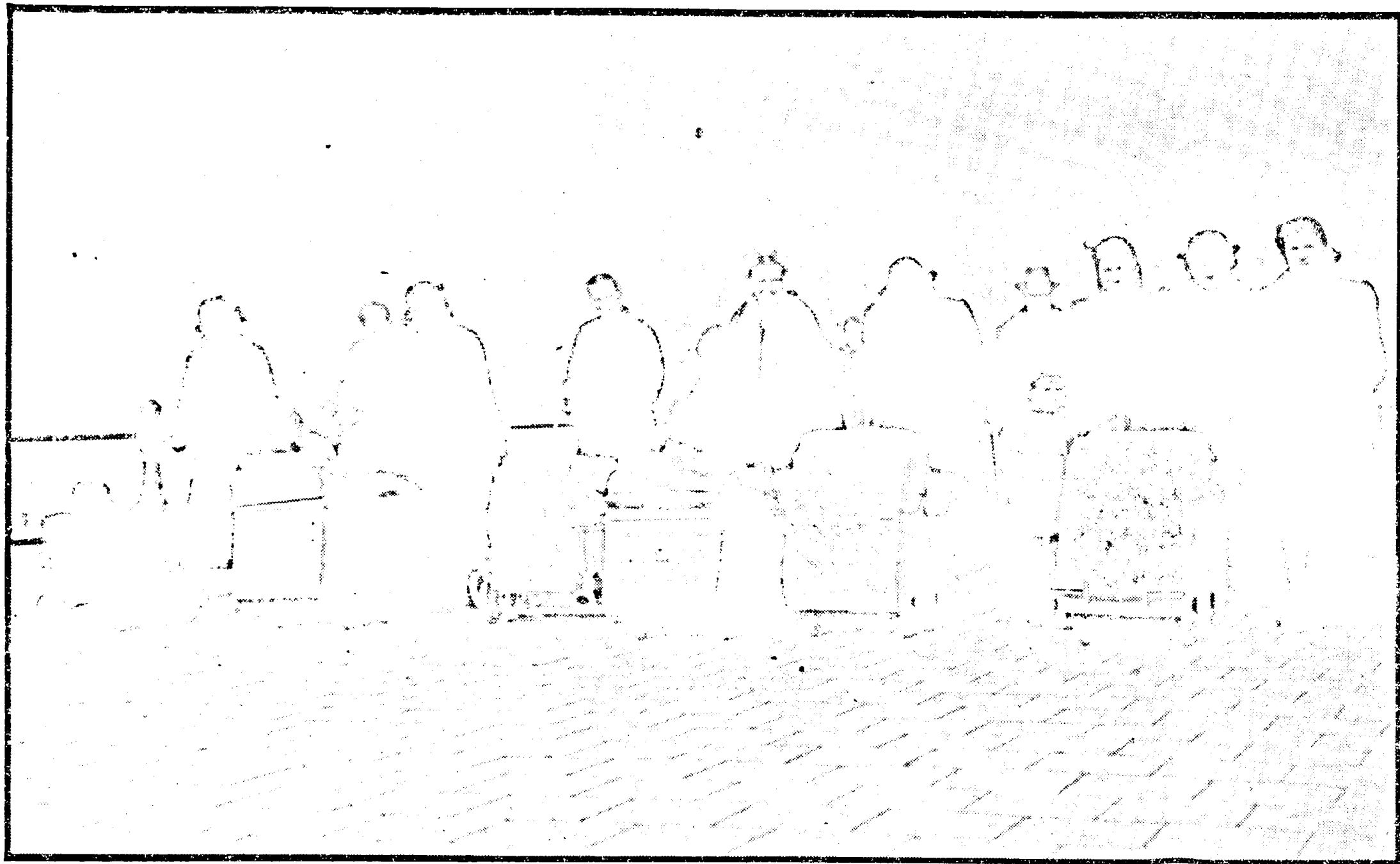
DE COURANT
Het Nieuws van den Dag

MEER BETALENDE

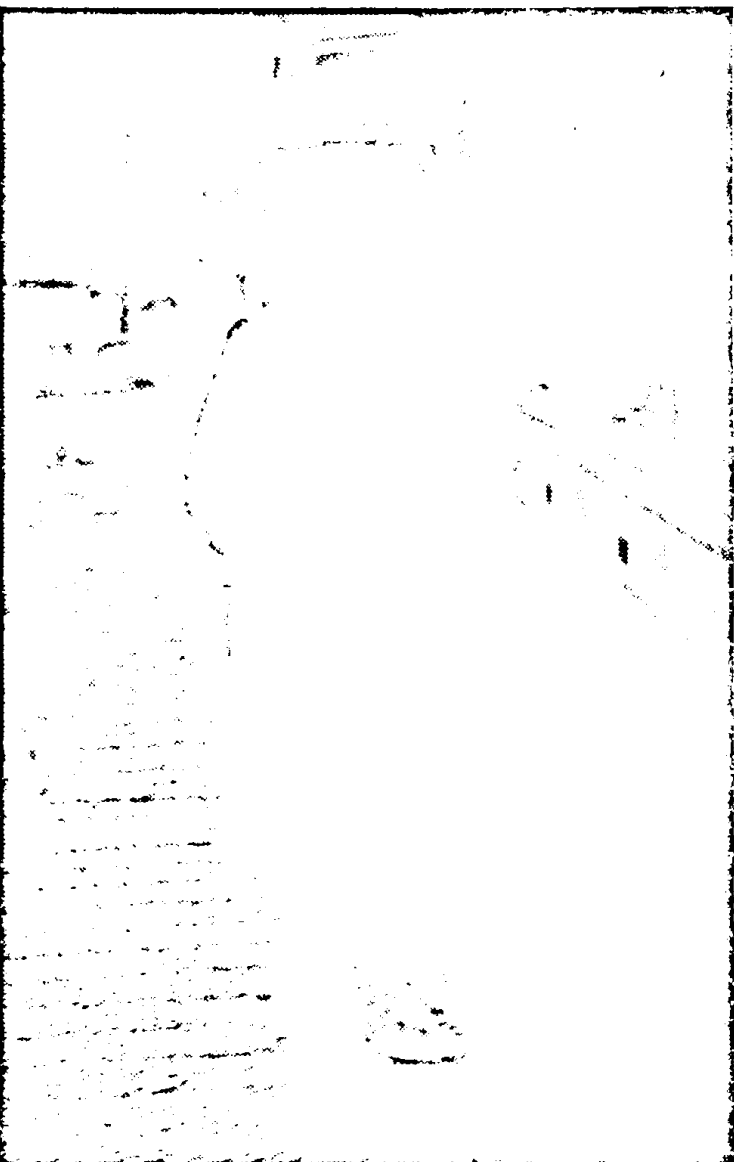
DAN ALLE GROOTE
NEDERLANDSCHE DAGBLADEN TE ZAMEN

ABONNE'S

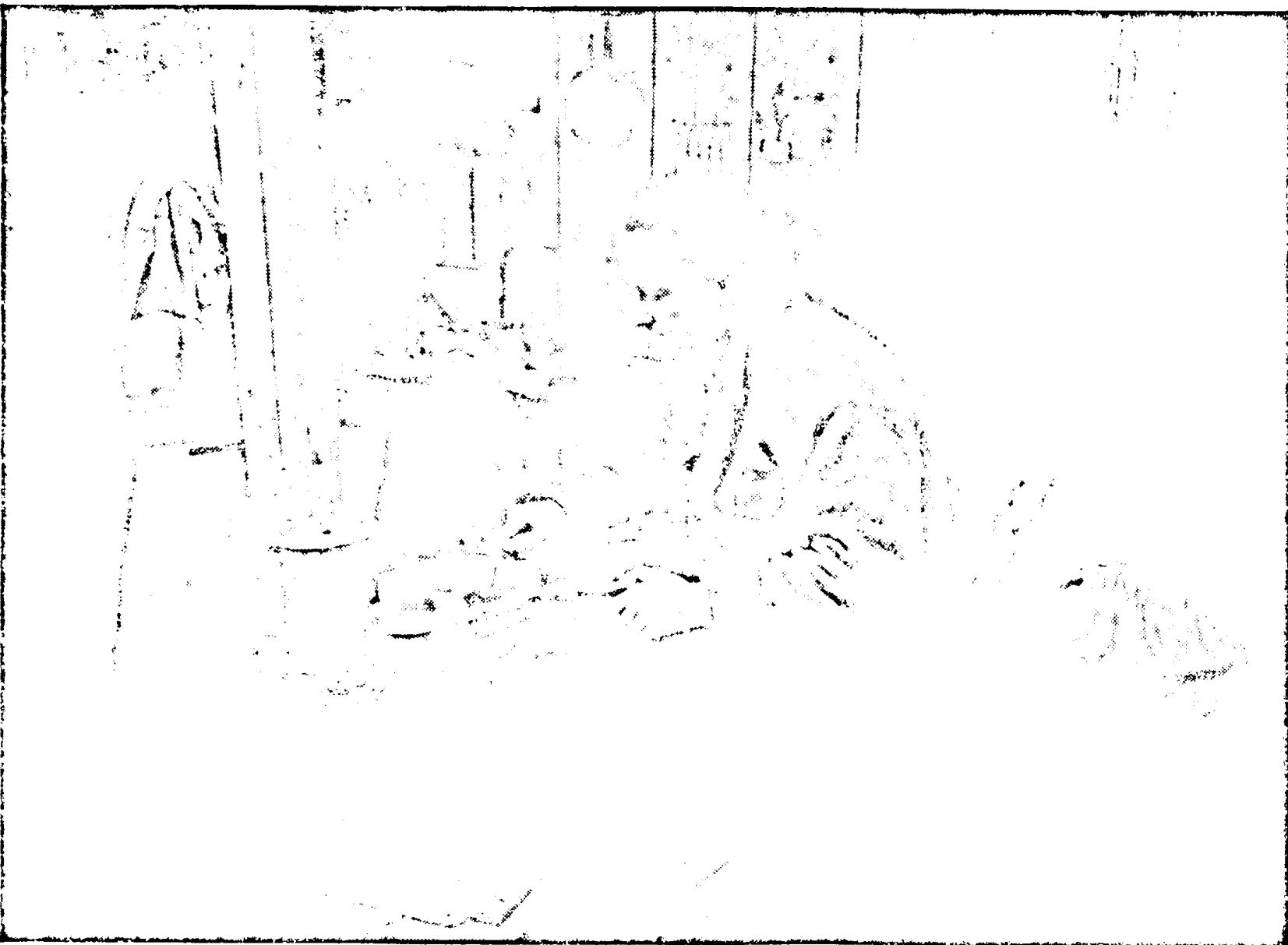
Contrasten op een Februari-middag

Het zonnetje lokte de Scheveningsche moeders.

Elders in de residentie: regen.

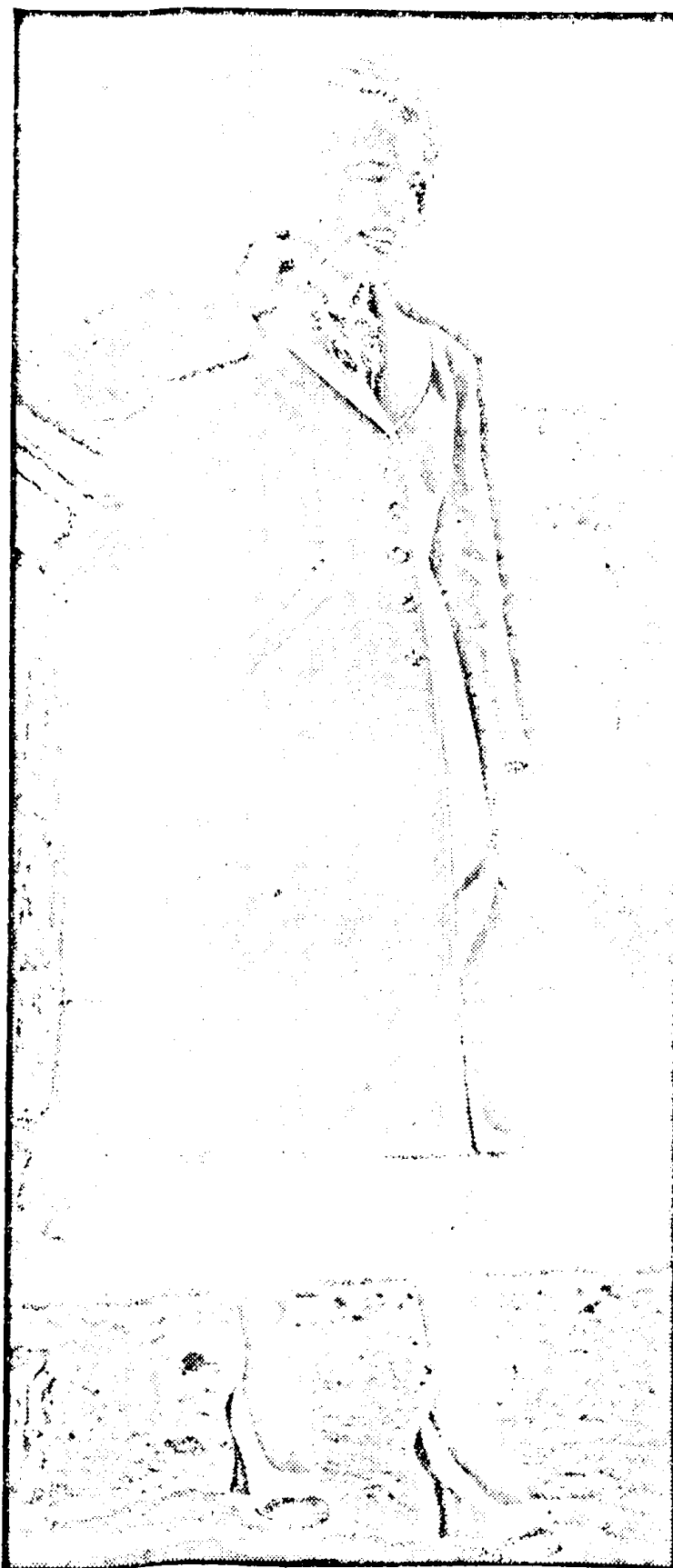
In zijn keuken bij de Pool.

Admiraal Byrd, de Amerikaansche Poolvorscher, die thans opnieuw met een expeditie in dit barre gebied vertoeft, seinde gisteren dat een deel der expeditie een honderden kilometers langen tocht over land ondernomen heeft. — Tijdens een vorige reis: de ontdekkingsreiziger in zijn geïmproviseerde keuken.

En in het Zuiden van de stad: schaatswedstrijden.

Hoe moeilijk de taak van de meteorologen in De Bilt is, bleek ondubbelzinnig gistermiddag in Den Haag. Organiseerde men in het eene deel van de stad schoolwedstrijden op de schaats, aan het Scheveningsche strand genoten honderden van de lentezon, die met jeugdige kracht scheen. Terwijl ook ergens in de residentie de menschen in de portieken vluchtten omdat het „zoo'n weer was”.

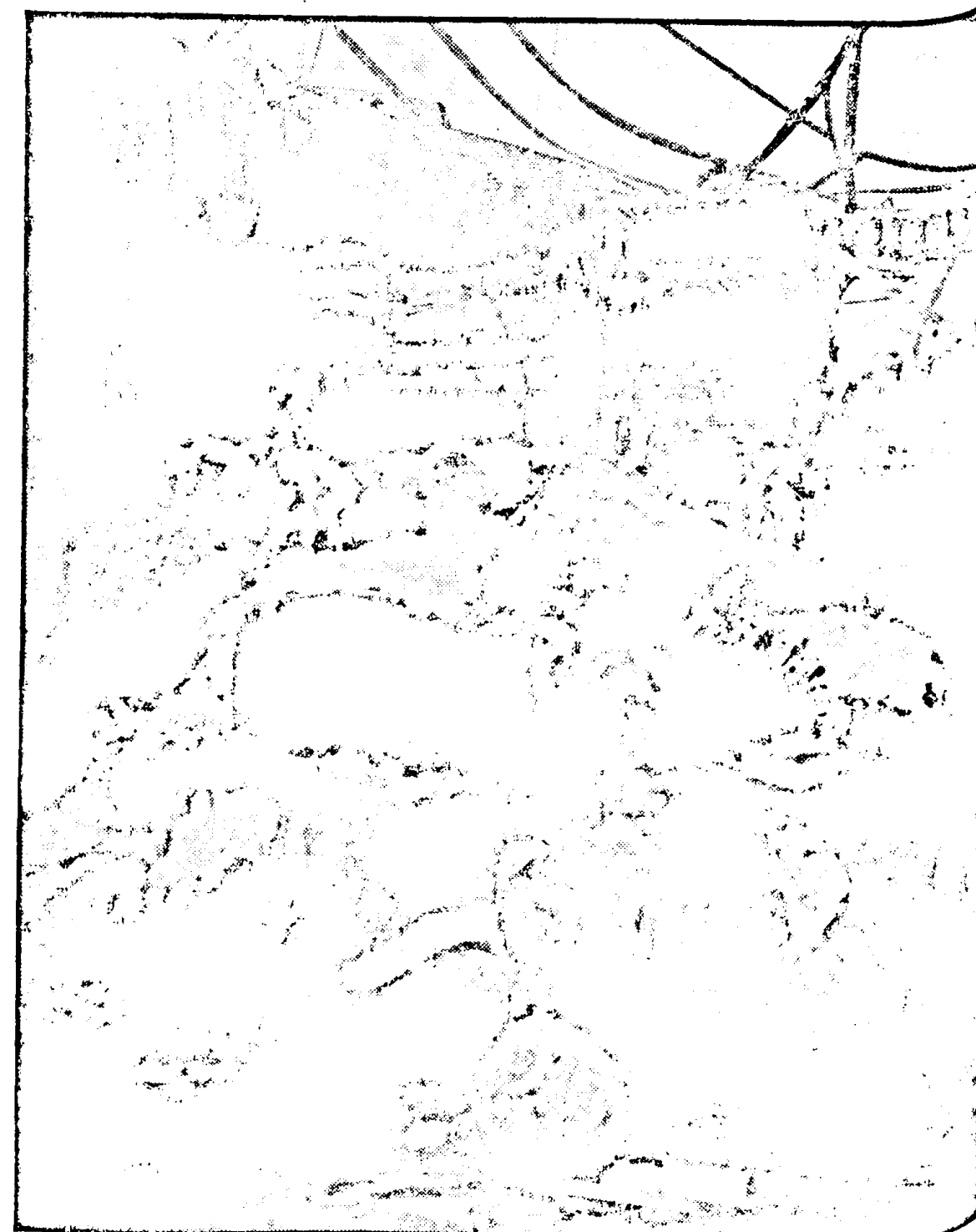
DEZE beige wollen voorjaarsmantel heeft een zeer mooie taille-lijn, veroorzaakt door drie uitlopende naadjes boven de zakken. Breede schouders, sluiting met vijf knopen en even gebogen revers geven de jas iets vlots.

Gewonden-transport op de „Altmark”.

Thans komen de eerste origineele foto's binnen van de Duitse tankboot „Altmark”, die in de Noorsche Joessing-fjord door een Engelschen oorlogsbodem geënterd werd. — De gewonden zijn later langs een touwladder van boord gebracht en over het pakij naar de kust getransporteerd.

DE schaar bekleedt een belangrijke plaats in het publieke leven in de oorlogvoerende landen en vooral de Fransen met hun wit-beplekte krantenpagina's weten dat de censor zijn werktuig niet ongebruikt laat liggen. Dit miste zijn invloed op de mode niet, getuigen den „Censuur-hoed”.

Alweer DE winter? De oogen van de Nederlanders zijn thans ingesteld op poollandschappen en de eerste indruk dien men van dit beeld krijgt, is dan ook een besneeuwde ruïne. — In werkelijkheid ziet men hier een partij smeulende katoen uit het Strooioedenvorm te Soerabaja, waarin onlangs een hevige brand woedde.